

^ KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DIPLOMAT

№ 10 (301) 16 - 22 Mart, Adar sal, 2015 *Həftəlik İctimai-siyasi qəzet* Qiyməti: 40 qəpik
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin *Rojnama heftename civakî û siyasî* Hêjaye:

Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman? Qədim Avropanın xaçpərəstləri, Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
 Qurtarmış İslamı çox ağır dardan! Yüz illər sındırmış göy məscidləri. Kürdün dərgahına daim baş əyər.

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

İlham Əliyev Bərdə türbəsində aparılan təmir işlərinin gedişi ilə tanış olub

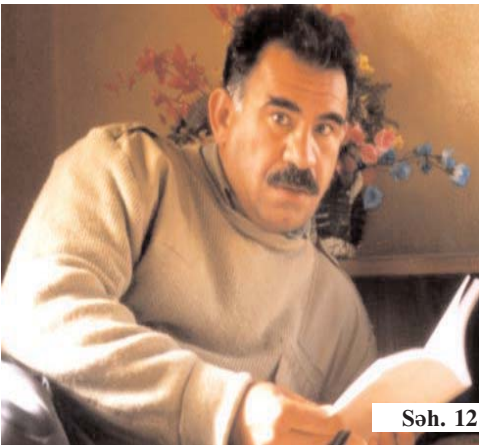
Səh. 8

Barzanî: Em ji serxwebûnê venagerin

Səh. 7

Jîyan û bi serhata azadîkarê gelê kurd Gêneral Mistefa Barzanî

Səh. 12

Öcalan Newroz'da kapsamlı dəyərlandırme yapacak

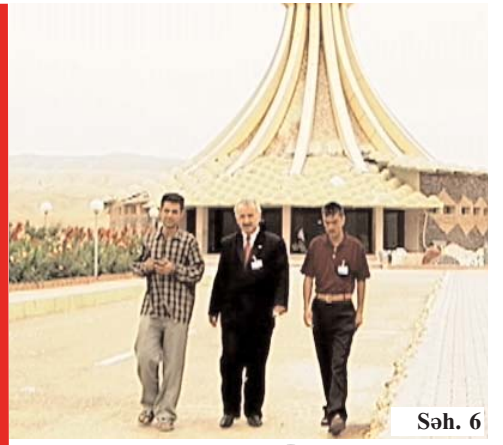
Səh. 8

Kurdistan piştgiriya Ocalan dike

Səh. 9

Şanda HDP'ê berê xwe da Îmralî

Səh. 6

HELEPÇE TU CAR JI BÎR NAÇE

Туркмены вступают в ряды пешмерга для борьбы против "Исламского государства"

Səh. 15

Əsəd kürdlərə mesaj verdi - "Muxtariyyət məsələsini müzakirə etmək olar"

Səh. 3

HƏLƏPÇƏ FACİƏSİ HEÇ ZAMAN UNUDULMAYACAQ

Səh. 5

Serok Mam Celal pêşwazî li şaneke Partiya Demokrata Kurdistanê kir

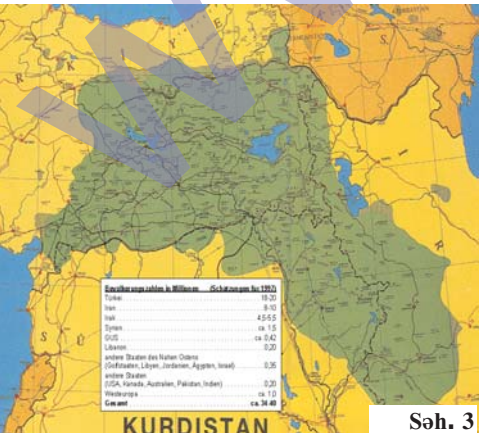
Səh. 8

Barzani: 'İŞİD'e yardım edenin gözünün yaşına bakmayız'

Səh. 13

Mela Bextiyar: Kurd wê dînemîka gorankariyan bin li navçeyê

Səh. 9

Səh. 3

"Böyük Kürdüstan" Yaxın Şərqi şəklini dəyişir

Səh. 4

Laçın rayonunun Şöhrətli və ustad aşığı Aşiq Cabbar Cabbarov

Səh. 10

DÛRÎ MIN BISENE...

Səh. 11

Helebçe Ango "Dayê Bêhna Sêvan Tê"

İlham Əliyev Bərdə türbəsində aparılan təmir işlərinin gedişi ilə tanış olub

Prezident İlham Əliyev Bərdə türbəsində aparılan təmir işlərinin gedişi ilə tanış olub. Qeyd edək ki, 1322-ci ildə Əcəmi memarlıq məktəbinin nümayəndələrindən olan Əhməd bin Əyyub Əl Hafiz Naxçıvani tərəfindən inşa olunmuş və hündürlüyü 12,5 metr

olan türbənin yerüstü hissəsi üç əsas memarlıq quruluşundan ibarətdir.

Türbə daşdan hörülmüş kürsülük, dairəvi gövdə və çadırvarı günbəzdən, yeraltı hissəsində dəfn üçün ayrılmış sərdabadan, yerüstü hissəsi isə xatirə abidəsindən ibarət olub. Bolşeviklərin

yadelli istilacılar boyun əyməyib bu günümüzədək gəlib çıxan türbənin

abadlıq və bərpa işləri türbənin təmiri-ni gündəmə gətirmişdir. Mədəniyyət və

Azərbaycanı işğal etmələrindən sonra abidənin kitabələri dağıdılıb, üzərində ərəb əlifbası ilə yazılan sözlərin bir hissəsi silinib. Uzun illər baxımsız qalan türbənin qala qapıları uçub dağılmış, özü bərpa vəziyyətdə düşmüş, həyətə sahədə ağaclar qurumuş və yaxud qırılıb məhv edilmişdi. Abidənin ərazisinin xeyli hissəsi ayrı-ayrı şəxslər tərəfindən zəbt olunaraq müxtəlif məqsədlər üçün istifadə edilirdi. Sonralar tariximizin yadigarı, əsrlər boyu

ətrafı təmizlənmiş, zəbt olunmuş həyətə sahələr geri alınmış və bir sıra əlavə işlər görülmüşdü. Buna baxmayaraq, türbənin bərpası və təmiri mümkün olmamışdı. Nəhayət tarixi keçmişimizə, abidələrimizə həssaslıqla yanaşan Prezident İlham Əliyevin göstərişi ilə 2011-ci ildə Bərdə rayonunda başlanan genişmiqyaslı

Turizm Nazirliyi yanında Mədəni irsin qorunması, inkişafı və bərpası üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən Bərdə türbəsində bərpa işlərinə başlanılıb və bu proses davam etdirilir. Bərpaçılar tarixi abidəni əzəli görkəminə qaytarmaq üçün qiymətli tikinti materiallarından istifadə edirlər. Həyətə sahədə abadlıq-tikinti işləri aparılır.

İlham Əliyev Mollaisalar-Vəliuşağı-Mollaəhmədli-Sərkarlar avtomobil yolunun açılışında iştirak edib

Prezident İlham Əliyev Bərdəyə səfəri çərçivəsində Mollaisalar-Vəliuşağı-Mollaəhmədli-Sərkarlar avtomobil yolunun açılışında iştirak edib.

Dövlət başçısı yolun rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Ölkənin yol-nəqliyyat strukturunda əsaslı dəyişikliklər prosesi uğurla davam etməkdədir. Ölkə ərazisindən keçən beynəlxalq əhəmiyyətli magistral yollar müasir standartlar səviyyəsində tamamilə yenidən qurulub. Paytaxtın və rayon mərkəzlərinin küçə və yolları başdan-başa abadlaşdırılır. Prezident İlham Əliyevin Sərəncam və göstərişlərinə əsasən indi əsas diqqət regionlarda kənd və qəsəbələri birləşdirən avtomobil yollarının, xüsusilə də yol ayırıcıları və körpülərin inşasına və yenidən qurulmasına yönəldilib. Bu proses Bərdə rayonunda da geniş vüsət alıb. Dövlət başçısının müvafiq sərəncamlarına əsasən rayonun bir

çox yaşayış məntəqələrini birləşdirən kəndarası yollar əsaslı təmir edilib.

dentin ehtiyat fondundan rayon icra hakimiyyətinə 5,8 milyon manat vəsait

Onlardan biri də Mollaisalar-Vəliuşağı-Mollaəhmədli-Sərkarlar avtomobil yoludur. Bildirildi ki, dövlət başçısının 2014-cü il 14 avqust tarixli Sərəncamı ilə bu yolun əsaslı təmiri üçün Prezi-

ayrılmışdı. Hazırda 10 mindən çox əhəlinin yaşadığı 11 kəndi birləşdirən 15,5 kilometr uzunluğunda Mollaisalar-Vəliuşağı-Mollaəhmədli-Sərkarlar avtomobil yolunun tikintisi nəzərdə

tutulan müddətdə başa çatdırılıb.

Burada dövlət başçısına əsaslı təmiri başa çatmış Alpoud-Mustafaağalı-Nazırlı-Qaratəpə avtomobil yolunun göstəriciləri barədə də məlumat verildi. Bildirildi ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına uyğun olaraq, 24 min nəfərdən çox əhali yaşayan 14 kəndi birləşdirən bu yolun çəkilməsinə dövlət büdcəsindən kəndlərarası avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulan vəsaitdən 4 milyon manat ayrılıb. Yolun tikintisi nəzərdə tutulan müddətdə və müasir tələblərə uyğun olaraq başa çatdırılıb. Yeni yolun ümumi uzunluğu 22 kilometr, eni çiyin hissələri ilə birlikdə 10 metrdir. Bu yolun istifadəyə verilməsi ilə Alpoud və Nazırlı kəndləri arasında gediş-gəliş məsafəsi 3 dəfə azalıb. Bildirildi ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına və dövlət başçısının müvafiq sərəncamlarına uyğun olaraq ölkənin bütün regionları kimi Bərdədə də kəndarası yolların yenidən qurulması prosesi davam etdirilir.

İlham Əliyev 1 nömrəli Uşaq İncəsənət Məktəbinin açılışında iştirak edib

Prezident İlham Əliyev Bərdəyə səfəri çərçivəsində 1 nömrəli Uşaq

regionlarda da müşahidə olunan inkişaf gənc nəslin mənəvi zəngin-

İncəsənət Məktəbinin açılışında iştirak edib. Dövlət başçısı məktəbin rəmzi açılışını bildiren lenti kəsdi. Son illərdə Azərbaycan mədəniyyəti dünya miqyasında yüksək səviyyədə təbliğ edilir. Bu gün paytaxt Bakı ilə yanaşı,

ləşməsinə geniş imkanlar açıq. Hazırda ölkəmizdə bu istiqamətdə bir sıra tədbirlər həyata keçirilir. Bərdədə istifadəyə verilən 1 nömrəli Uşaq İncəsənət Məktəbi də məhz bu məqsəddə xidmət edir. Bu gün Bərdə

rayonunda təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, idman və digər sahələrdə işlər yüksək səviyyədə aparılır. Rayon əhalisinin rifah halının yüksəldilməsi, yaşayış şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər görülür. Uşaqların təlim-tərbiyəsi və onların sağlam böyümələri də daim diqqət mərkəzindədir. Bu baxımdan Bərdə Şəhər 1 nömrəli Uşaq İncəsənət Məktəbi üçün yeni binanın tikilib istifadəyə verilməsi xüsusi önəm daşıyır. Məktəbin ərazisində yaşillıqlar salınıb, müasir işıqlandırma sistemi quraşdırılıb. Bildirildi ki, məktəbin tikintisinə 2014-cü ilin əvvəlində başlanılıb. Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi yanında Mədəni irsin qorunması, inkişafı və bərpası üzrə Dövlət Xidməti tərəfindən inşaat işləri yüksək səviyyədə aparılıb və bu ilin mart ayında başa çatdırılıb.

İncəsənət Məktəbi üçmərtəbəlidir. Foyədə ümummilli lider Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin müxtəlif illərdə Bərdə rayonuna səfər-

lərini əks etdirən fotostəndlər var.

Məktəb Bərdədə uşaqların musiqinin sirlərinə mükəmməl səviyyədə yiyələnmələri üçün lazımı avadanlıqla təchiz olunub. Məktəbin binası ilə tanışlıq zamanı diqqətə çatdırıldı ki, məktəbin 32 sinif otağı və digər yardımçı otaqları var. Burada xalq çalğı alətləri, fortepiano və nəzəri fənlər, rəsm və rəqs şöbələri fəaliyyət göstərəcək, bir neçə ixtisas – tar, kamança, nağara, fortepiano, skripka, qarmon, klarnet, balaban, xanəndəlik üzrə dərslər keçiləcək. İncəsənət məktəbi həm də regionda mədəni həyatın canlanması, yeni istedadların üzə çıxarılması, gənc nəslin hərtərəfli inkişafı istiqamətində atılan növbəti addımdır. Məktəbin akt zalında rayon və respublika səviyyəli konsertlərin, musiqi müsabiqələrinin keçirilməsi mümkündür.

Prezident İlham Əliyev şagirdlərin ifasını dinlədi. Sonda xatirə şəkli çəkildi.

Əsəd kürdlərə mesaj verdi - "Muxtariyyət məsələsini müzakirə etmək olar"

Suriyanın rabitə naziri İmran Zubi kürdlərə muxtariyyət verilməsi məsələsini qanun çərçivəsində olmaq şərti ilə müzakirə etmək mümkün olacağını bildirib. Avropa.info xəbər verir ki, Suriyanın rabitə naziri İmran Zubi dövlət televiziyasında kürdlərlə bağlı açıqlamalar verib. "Suriya hökuməti Suriya torpaqlarının heç bir parçasından imtina etmez."

Kürdlər də ərəblər kimi bu torpaqların bir hissəsini təşkil edirlər. Suriyalılar üçün qüvvədə olanlar onlar üçün də qüvvədədir. Kürdlər üçün bir muxtariyyət məsələsi müzakirə olunur. Bu məsələni qanun çərçivəsində müzakirə etmək olar". Xatırladaq ki, Suriyada Əsəd rejimi qabaqkı illərdə ölkədə yaşayan kürdlərə şəxsiyyət vəsiqəsi vermeməklə yanaşı onlara dövlət idarələrində iş də

verilmirdi.

Burada yaşayan kürdlər əmlak sahibi də ola bilmirdilər. Hazırda hökm sürən vətəndaş müharibəsi Əsədi kürdlər haqda açıqlama verməyə məcbur edib. Rəsmi rəqəmlərə görə, Suriyada yaşayan 300 min kürd şəxsiyyət vəsiqəsi almaqdan məhrum olub. Şəxsiyyət vəsiqəsi olmayan kürdlər uşaqlarını məktəbə göndərməkdə çətinlik çəkirdilər.

Britaniya öz zabitlərini kürdlərə yardıma göndərir

Britaniya İraqa 60 hərbi təlimçi göndərəcək. Axar.az xəbər verir ki, bu barədə informasiyanı Rusiya mətbuatı yayıb. Məlumat görə göndərilən hərbiçilər kürd əsgərlərinə təlim keçəcəklər. İraqa gedəcək təlimçilər sırasında pulemyotçular və istehkamçılar olacaq. Qeyd edək ki, hazırda Britaniyanın İraqda 100 hərbi təlimçisi fəaliyyət göstərir.

ABŞ-dan Türkiyənin ərazi bütövlüyünə təhdid - Kürdistan üçün Türkiyədən torpaq alınacaq

ABŞ-ın 2016-cı ildə keçiriləcək prezident seçkilərində prezidentliyə namizədlərdən

biri olan senator Rand Paul Kürdistan üçün yeni sərhədlər cızacağını bildirdi. Avropa.info xəbər verir ki, senator Rand Paul kürdlərə öz dövlətlərini qurmaq imkanının tanınması lazım olduğunu bildirdi. "Mən Kürdistan üçün yeni sərhədlər cızacam və onlara yeni bir ölkənin sözünü verirəm." Jurnalistlərin suallarını cavablandıran respublikaçı Rand Paul Amerikanın bu günə qədər verdiyi dəstəyin kafi olmadığını, kürdlərin İŞİD-ə qarşı daha çox silahlandırılmalı olduğunu söyləyib. "Kürdlərdən, radikal cihadçılara qarşı müdafiə üçün öz ölkələrinin verilməsi lazımdır. Ancaq mən bir addım daha irəli gedəcəyəm."

Mən Kürdistan üçün yeni sərhədlər cızmağı planlaşdırıram. İnanıram ki, əgər onlara öz ölkələrini vəd etsək onlar son damla qanlarına qədər savaşırlar. Bunu söyləmək əlbəttə reallaşdırmıyaqdan daha asandır. Çünki yeni bir ölkənin sərhədlərini çəkmək üçün Türkiyə, İraq və Suriyadan torpaq alınması lazım olacaq."

İran 6 etnik kürdü edam edib

İnsan haqları təşkilatlarının çağırışlarına baxmayaraq, İran altı kürdü edam edib. Norveçdə mənzillənən İran İnsan Haqları qrupu bildirir ki, sünni müsəlmanlar martın 4-də səhər edam olunublar. Martın 3-də Amnesty International Tehranı çağıraraq ki, onların həyatını bağışlasın.

"Allaha qarşı düşmənçilik" yaymaqda təqsirlilə bilinən məhbuslar aclıq aksiyası keçirirdilər. Məhbuslardan dördü - Hamed Ahmadi, Jahangir Dehghani, Jamshid Dehghani və Kamal Molae 2009-cu ilin sentyabrında sünni ruhanini öldürməkdə təqsirlilə bilinib. Ancaq özləri iddia edirlər ki, həmin qətləndən bir neçə ay öncə saxlanıblar. Hazırda İrandan 33 sünni ölüm hökmünə məhkum edilib. Çoxu deyir ki, sadəcə inanclarını təbliğ etdiklərinə görə həbs olunublar ("Azadlıq" radiosu).

Tikritin nəzarəti üçün əlavə qüvvəyə ehtiyac var

Hərbi mənbələrə istinadən bildirilir ki, İraq ordusu və əsasən şiə döyüşçülərdən ibarət qüvvələr Tikritin nəzarətini tam ələ almaq üçün bu gün əlavə dəstək gözləyib. İraq ordusunun 20 mindən çox əsgəri və İranın dəstəklədiyi şiə yaraqlılar Tikritə çərşənbə günü girərək, şəhərin bəzi hissələrinin nəzarətini ələ alıb. Yerli hərbi hissədən Reuters agentliyinə verilən xəbərdə deyilib ki, şəhərin yarısı hələ də İslam Dövləti döyüşçülərinin əlindədir və onlar həmin ərazilərə minalar və partlayıcı qurğular yerləşdirib. Tikritdən telefon vasitəsilə verilən məlumatda küçə döyüşləri üçün yaxşı təlim keçmiş hərbiçilərə ehtiyac olduğu bildirilib.

"Böyük Kürdistan" Yaxın Şərqi şəklini dəyişir

Suriya və İraq ərazilərində kürd dövlətinin yaranması de-fakto reallaşmış, Türkiyə və İran bu geosiyasi layihə ilə üz-üzədir; Qabil Hüseyinli: "Azərbaycanla bağlı ərazi iddiası irəli sürülə bilməz". Yaxın Şərqi siyasi xəritəsində dəyişiklik projesi reallaşmaq üzrədir. İran, Türkiyə, İraq və Suriya torpaqlarında Kürdistan dövlətinin yaradılması ideyası nəzəri olaraq illər əvvələ söykənsə də, bu istiqamətdə praktik addımlar atıldığı göz qabağındadır.

"İraq və Şam İslam Dövləti" (İŞİD) silahlı qruplaşması bütün Yaxın Şərqi qorxu altında saxlamaqda davam edir. Bu firsətdən yararlanan İraq kürdlərinin lideri Məsud Bərzani Kürdistanın müstəqil dövlət elan olunması üçün çırmalıdır. Bir ucunda Türkiyə, bir başı Suriya, bir ayağı da İraqda olan kürd dövləti dünya güclərinin tarixi arzularıdır. Xüsusilə Amerikanın Kürdistan dövlətinin yaranışında rolu və marağı böyükdür. Hələlik Suriya və İraq ərazilərində bu layihə reallaşmış. İŞİD-in törətdiyi qətliamların hesabına iki ölkə parçalanmış. Türkiyə isə gərginlik içindədir, İrana da təhdidlər var.

PKK-nın Qəndil rəhbərliyi silahı bir şərtlə yerə qoymağa razıdır ki, Türkiyə konstitusiyası dəyişdirilsin, kürdlərin ölkə daxilində muxtariyyəti tanınsın. Eyni zamanda Azərbaycan ərazilərində də iddialar var. Kürdistan dövlətinin tərkibində Laçın, Kəlbəcər, Zəngilan və Qubadlıyı görmək istəyi var.

Politoloq Qabil Hüseyinli hesab edir

ki, Azərbaycanla bağlı ərazi iddiası irəli sürülə bilməz. Onun sözlərinə görə, "Böyük Kürdistan" ərazisini bəzi böl-

gələrimizi aid ediblər, amma bu xəstə təfəkkürün məhsuludur. Siyasi şərhçi Yaxın Şərqi yeni dövlət yaranacağını düşünür:

"Ağqoyunlu dövlət zamanında hələ Bitlis, Diyarbəkir Azərbaycan əraziləri olub. Van, Qars, Bitlis Səfəvi qızılbaşlarının torpaqları olub. Bu ərazilərdə kürdlər yaşasa da, azərbaycanlılar daha çox olub. Ona görə "Böyük Kürdistan" üçün bizim torpaqların heç bir tarixi və coğrafi əsası yoxdur. Bu iddianı sabun köpüyü kimi dağıtmaq olar. Sadəcə, Qərbi dövlətləri bu ideyadan alver kimi istifadə edir". Ekspert deyir ki, Yaxın Şərqi xəritəsində yeni siyasi şəkillənmə vəziyyətinin zəncirvari dəyişməsinə, böyük müharibələrə gətirib çıxara bilər:

"Ancaq Avropa Yaxın Şərqi ərazi dəyişikliklərini, yeni dövlət yaradılmasını müdafiə etmir. Amerikada bir prezidentliyə namizəd kürd dövlət yaradacağını bəyan etmişdi. Bununla Amerika siyasətini ifşa etmişdi. Bu xalqların taleyini Amerika müəyyən edəcəksə, xalqlar ona niyə inanmalıdır?"

Avropa Birliyi, xüsusilə Almaniya da bu məsələdə ehtiyatlı davranır. Türkiyəni bəzən şantaj etməyə çalışır. Ancaq Türkiyə rəhbərliyi də ağıllı davranmır. Türkiyənin başını ağrıdaacaq addımlara yol vermək olmaz. Yaxın Şərqi böyük oyunlar gedir. Türkiyə elə hərəkət etməlidir ki, böyük oyunlarda böyük güclərin tərəfindən dursun. Yaxın Şərqi status - kvonun saxlanması üçün danışıqlar masasında özünə yer tapa bilməlidir. Qeyri-siyasi ardıcıl addımlar ölkə üçün xoşagəlməz situasiya yarada bilər. Hələlik isə Yaxın Şərqi yeni dövlətin yaranmasına imkan verilməyəcək. Bu məsələdə Türkiyədən torpaq iddiasında olanlar yanırlar". Siyasi analitik hesab edir ki, geosiyasi vəziyyət dəyişməməlidir: "Əks halda nüvə reaksiyası kimi silsilə dəyişikliklərin yaranmasına səbəb olar. Türkiyənin problemi bizim problem kimi qəbul edərəm".

E.SALAMOĞLU

Kürdlər İraq ordusunu gözləmədən İŞİD-ə hücum edib

Kerkük ətrafında 20 km irəliləyən kürd qüvvələri 3 kəndi azad edib, kürdlər İraq ordusu gəlmədən Mosula daxil olmağa çalışır. Türkiyənin qonşuluğunda İraqda isə kürd silahlıları Kerkük əyalətində böyük hücum əməliyyatı həyata keçirib. Ötən gün başlayan geniş miqyaslı əməliyyat zamanı kürd peşmərgələri İŞİD-in nəzarətində olan Kerkük əyalətində Kerkük şəhərindən cənubda 20 kilometrə qədər ərazidə irəliləyib. Kürdlərə məxsus "Rudav" xəbər agentliyinin məlumatına görə, səhər saat 6-da başlayan əməliyyat zamanı kürd qüvvələri İsmayıl Ava kəndini ələ keçirib. Bundan başqa koalisiya qüvvələrinin aviasiyası kürdlərə havadan dəstək verir və İsmayıl Ava, Qubeybə, Telverid, Molla Abdullah və Məryəm Beq bölgələri koalisiya qüvvələri tərəfindən atəşə tutulub.

Koalisiya aviasiyası səhər saat 4-dən başlayaraq 17 qırıcı ilə hava zərbələri həyata keçirilib. Hava hücumları nəticəsində İŞİD-ə məxsus 40 hədəf vurulub. Kürd muxtariyyətinin lideri Məsud Bərzaninin müavini Kosret Rəsul bildirir ki, kürd qüvvələri İraq ordusu və könüllü dəstələrinin yardımından İŞİD-in işğalı

altında olan bölgələri azad edəcək.

Kerkükün cənubunda möhkəmlənən kürd qüvvələrinin komandanı Vasta Rəsul bildirir ki, Dur əl-Kəhrəbə və Sahar kəndi İŞİD-dən təmizlənib. Əməliyyat zamanı 40 İŞİD döyüşçüsü və 2 peşmərgə öldürülüb. Qeyd edək ki, İraq ordusu və könüllü qüvvələr bir neçə gün əvvəl genişçaplı təmizləmə əməliyyatı başladı və Tikrit şəhərinin yerləşdiyi Səlahəddin əyalətində böyük bir qismi İŞİD-dən təmizlənib. Bağdad hökuməti bəyan edib ki, Səlahəddin əyalətindən sonra növbədə Mosulun azad edilməsi əməliyyatı başlayacaq. Görünən odur ki, kürd muxtariyyəti İraq ordusunu gözləmədən İŞİD-ə qarşı əməliyyata başlayıb. Bu isə son aylarda müəyyən qədər görünməyən gizli rəqabəti gün üzünə çıxarıb. Məsələ burasındadır ki, kürd muxtariyyəti Kerkük və Mosul kimi strateji əhəmiyyətli şəhərləri ələ keçirmək istəyir. Mosul İraqın ikinci böyük şəhəridir və bölgədə strateji əhəmiyyət kəsb edir.

Görünən odur ki, kürdlər koalisiya qüvvələrinin də dəstəyi ilə Kerkük və Mosul üzərində nəzarəti ələ keçirmək istəyir. Kerkük hazırda kürd qüvvələrinin nəzarətindədir, ancaq Mosulun İŞİD-dən təmizlənməsindən sonra kürdlər bütövlükdə Şimali İraqa nəzarət edən əsas gücə çevriləcəklər ki, bu da yeni kürd dövlətinin de-fakto qurulması anlamına gəlir. Kənan

Görünən odur ki, kürdlər koalisiya qüvvələrinin də dəstəyi ilə Kerkük və Mosul üzərində nəzarəti ələ keçirmək istəyir. Kerkük hazırda kürd qüvvələrinin nəzarətindədir, ancaq Mosulun İŞİD-dən təmizlənməsindən sonra kürdlər bütövlükdə Şimali İraqa nəzarət edən əsas gücə çevriləcəklər ki, bu da yeni kürd dövlətinin de-fakto qurulması anlamına gəlir. Kənan

HƏLƏPÇƏ FACİƏSİ HEÇ ZAMAN UNUDULMAYACAQ

Tahir Süleyman Hələpçə şəhidlərini ziyarəti zamanı

İRAQ KÜRDÜSTANINDA KÜTLƏVİ QƏTL

İyirmi yeddi il öncə, faşist Səddam tərəfindən Hələpçə qəsəbəsinə atılan kimyəvi bombalar nəticəsində 5000 insan öldü, 7000 insan isə müxtəlif dərəcəli sağalmaz yara aldılar.

Hələ İran-İraq müharibəsi zamanı irqçi Baas partiyasının rəhbəri, İraq prezidenti, diktator Səddam Hüseyin İ Dünya müharibəsindən sonra BMT-nin qadağan etdiyi "Sənf", "Tabun", "Sınır"-adlı kimyəvi qırğın silahlarından istifadə etmişdir. Qadağalara baxmayaraq o, 1984-cü ildən, İraq Kürdüstanının müxtəlif şəhər və qəsəbələrini bombalayan zaman həmin bombalardan istifadə etmişdir.

1988-ci ilin martın 16-da xalqın Novruz bayramına hazırladığı bir zamanda, gözlərini qan tutmuş faşist Səddam, Kürdüstanın Hələpçə, Hurmal, Dauçayla, İnar, Sirva və Şexuasan yaşayış məntəqələrinə kütləvi qırğın bombaları atdırmışdır.

Təkcə 70 000 dinc əhalisi olan Hələpçə şəhərinə atılan kütləvi qırğın bombaları zamanı 5000 insan ölmüş, 7000 insan isə müxtəlif dərəcəli yanıq yaraları almışdır ki, onların müalicəsi yoxdur. Nəticədə minlərlə uşaq, qadın-qoca cəsədləri ilə ölü bir qəsəbəni andıran Kürdüstanın Hələpçə şəhəri II Dünya müharibəsindən bu yana ən dəhşətli vəhşiliyə bir səhnə olmuşdur. Vaxtı ilə dünya ictimaiyyəti faşist Səddama qarşı tədbir görsəydi, çox güman ki, nə Hələpçə qətlini, nə də sonrakı müharibələr baş verməzdi.

Gec də olsa bu gün ABŞ-ın prezidenti və dünya ictimaiyyəti qatil Səddam Hüseyinə qarşı qəti qərara gələrək qaniçənin rejimini dəyişdilər. Faşisti, özü hazırladığı və on minlərlə günahsız insanları asdığı dar ağacından asdılar. Əgər sistem dəyişilməsəydi çox güman ki, ölkəsinin vətəndaşlarına qarşı kütləvi qırğın silahı işlədən vəhşi, yəqin ki, bundan qat-qat güclü kütləvi qırğın silahları qonşu dövlətlərə qarşı da istifadə edə bilərdi, belə zalımların qarşısı dünya ictimaiyyəti tərəfindən vaxtında alınmalıdır!

Sonda mübariz qəhrəman kürd xalqı, İraq parlamentinə Hələpçə qətlini soy qırım kimi qəbul etdirdi.

Bu bayram günlərində dünyanın bir sıra demokratik ölkələri, Hələpçə qətlini anır və Suriya kimi Novruz bayramını qana boyayan ölkələri isə lənətləyirlər.

HELEPÇE TU CAR JI BÎR NAÇE

Sala 1988-ê 16-17-ê adarê, dema ku gul û sosin hawîldor xwaşbûn dikirin û bihar bi lez berbi Newrozê va diçû, dîrok carek din vegeŕiya ser bextreşîya kurd. Pelên darê hêşîn di nav xwînêda "xemiland", xwîn barîya bi ser jîyana kurdayetî va. Belê, ev ne yekem car bu ku gelê kurd, ketibû binê gullebaran û tîr barana dujmin, zar û zêç, pîr û çîwan, jin û mêr, bi kurtî hemu heyber û jîniyên xwezaya bajêrê Helepçê li ber çavê dost û neyar, di naverojek sayî û aramda, di bin bombeyên kîmyayî yên Seddamê rûqirêjde, kûtayî bi jîyana xwe dida. Esmanê hêşîn, ji firîna firokan toz û dûmanek sor direşand, jehrê bi ser rûyên mirovên bê gune û bê suçva, wekî tavîyên baranê dibarîya û gelên meye bê kes yek bi yek li Helebçê bi ser axa sarva, diwergerîya û axrîn nefesa xwe dida... Xopan bû, tofan bu herder, xwîn wekî lehîya avê di nezaranda diçûn xwar.

Kurdistan tu carî li bin darê zulmê star nekirîye. Gellek caran li hinberê zordariyê gelê kurd bi mêrxasî rawestîyaye û ber xwe daye. Lê dujmin firsend û mecal nedaye ta ku pirsîyara kurdî di zirûfên aşîyane de bête safî kirin. Dewletên dagirker mixrikên nav beyna xwe da, carcaran dev avîtine hev, şer û qirên kirine, lê ev şer û qelasîya wan her li ser axa derbas bûye. Ji vî alîva kurd hatine kuştin û welatê wan pêpez buye, ji wî alîvajî dîsa her kurd telef bûne. Li dawîyê di şerên navbera du desthelatdarên dagirker da ha kurda xisarê tîtine. Kî ji wana di şerda têk çû bê dîsan, di palêk de, di babeta kurdayetî da serkevtî hatîye hesavkirin. Di şerê Îran û Îraqêda jî, kîjan têk çûbe bila here kurd bi xwe divî şerîda herçend bêalî jî bin dîsa xisar kirine û welatên wan ketîye ber bombebaran dujmina.

Ev cara yekemîn nebu, ku Seddamê hov êrişa hewayî bi ser gelê kurdva dianî. Ev kîn û rik û xezeba rêjîma nijatperesta Îraq, ji mêjve tê berî çend sala wan dîsa bomba napalm avîtibû Kurdistana Başûr û dîsan bi hezaran kurd bibûne penaber û ji bona sitarekî bi ser av û şetan va ketibû. Kurd ji bona starê wê demê xwe avîtibûn tor û bextên Îranîyan. Her çend bizaniya ku Îran jî ne doste, lê çawa bikirana mefer tunebû ji bo starê çiyê herî nêzik Îran û Kurdistana Îranê bu. Kurdistana Îranê wê demê di bin bandurîya rêjîma Îranêda maye. Bi hezaran mirov hatibu kuştin, nêzikî 3000-r malbat têk çûbû, mal û xanî û debar hemî ji ber bombebaranê wêran bibu, gelo gunê kurda çî bû? Kurda xwe li dijî êrişa diparast û ne dixwastin ku şer welatê wan xopan bike.

Di sala 1988-a Seddam li ser yek êrişî 75-c navçeyên Kurdistanê kir. Ev êriş bi balafir û frokê hate kirin, bar û avêjen wan jî jehrîya kîmyayê bu. Bingehê pêşmergên navçê Zaxo LEQ -a 1-ê, bi erdêra bû yek. Kurdan nekarin xwe li himberî cekên kîmyayî ragîrîn. Wê roja reş, nêzikî 10 000-r

Kurdên Helepçê vî alî, wî alî, bi perîşanî û bê kesîyêda revîn xwe spartine Turkîyê û Îranê. Sere ewil Turkîyê sinorê xwe girt lê paşê dît ku badilhewaye, kurd kurda li devra nahêle, sinor vekir û ji sed hezaran jortir kurdên Îraqê hatine Turkîyê. Birçîtî, neçarî, bêdermanî û tezîtiyan

gelekî mezine. Careke din hate dît in ku, kurd divê, dost û dijminên xwe baş ji hev cuda bikin. Di hemû perçeyên Kurdistanêda li ku derê dibe bila bibe, dema ku leyzek li ser çarenusîya kurd bê leyistin, rêxistin û sazumanên kurdewarî hev her tim baş agadar bikin û ji hev bi xeber bin, piştovanî û pişt kirîya hev bikin.

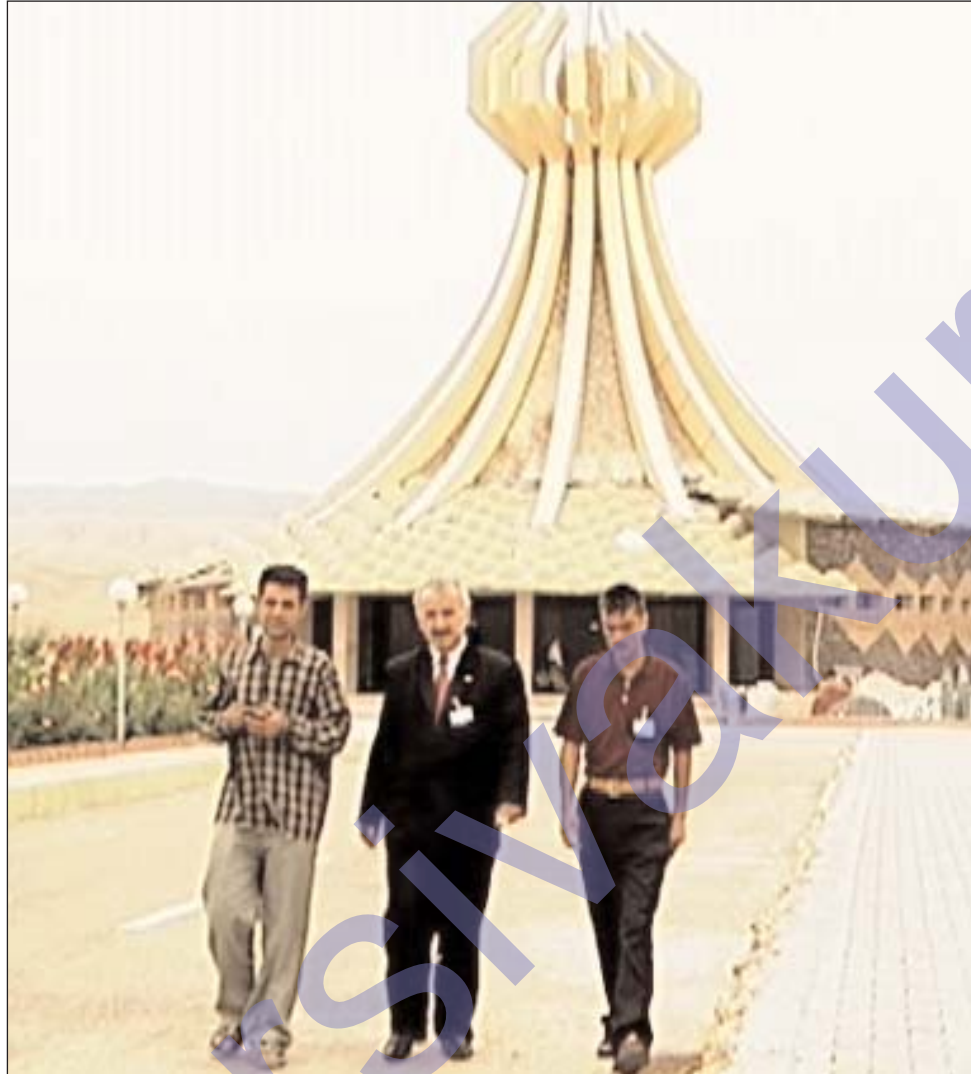
Vaye çendin care ku dijmin bi ser kurdada agir dibarîne, sedem ku nikarîne li cîhanê dengê xwe bilind bikin, kesek xwe negîhandîye hewara kurdan. Gelek car dujmin kurda bi xwe berdaye hev û ew xwe daye alîkî temaşa şerê brakujîa kurda kirîye. Hêzên welatparêzên kurd jî bi dijmin xapîyane dest avîtine pêşîra hevdu û li dawîyêda doza Kurdistan bê hêz û bê deng maye. Gelek kurdên xwain û xwe-froş jî mafên kurdayetî firotine dijmin û bi rûreşî li gel dujmin cî girtine.

Di hemû beşên Kurdistanê de, dema pîrsa kurdî hatibe holê, hemî rexên dijmin bi hevra yek dengî kirine û li dawîyê xwaşbinyek mirovatî ji, Kurdan re nasnekirine. Her wuha dewletên dijî maf u azadiya kurdan, her daîm, di nav xwe da gelek peyman û destbirakiya dizî û eşkere danîne. Wekî tê zanin di dîroka kurdan de gelek caran çar dewletên dagirker alîkariya hev kirine û her tim hevkar bûne. Dema ku tevgera kurdî li beşekî Kurdistanê pêşve çuye, nêzikayî li edlahî û azadiyê kirîye: pêra û xof ketîye dilê wan zordarên beşên din. Ewana xwastine ku kurd her tim bindar bimînin. Her yek ji wan xwîn û heyîna kurda bi hêsanî bimêje. Ew di nav hevdu ji hev bi xeber bûne; lê pir mixabin ku kurdan firsend û mecal netîtiye ku ew ji di nav xwe da şewr û mişawirayek daynin, yekitî û hevkarîyek çêkin û cîhanê deng bidin. Dîyare xêra dujminên kurda ji kurda ra tune ye. Yekem dostê kurdan, pêşîn kurd bi xwe ne. Kurdên hemî beşên Kurdistanê birayê hevin û girînge her kesek ji bo azadiya Kurdistan di mercên xwe yê taybetî de serbixwe be û gerî kurd, di beşê xwe de ber bi rizgarî edlahîyê ve bibe.

Helepçê, wekî Hêroşîma û Nagasakî bû. Di serdema îro de, ev buyer li ser navê mirovahetîyê rûreşîyek mezin e, sûçek girane. Bona wêjî Seddam û hevkarên wî di dadgehê hatin dadigekirin û caze dadakirinêva emelên xwe "şuştin". Gelê kurd û dostên wî tu carî Helepçê ji bîr nakin. Kula helepçê zû bi zû ji dil naçe.

Hêvidarin ku ne kurd tenê, lê hemû gelên cîhanê carek din mirovkujîyek wiha nebînin û li çar aliyê cîhanê aşîtiyek pêt bidamezîrandin.....

Amade kir: Tahir Silêman

Tahir Silêman zîyareta Helepçêda

kurd hatine qelandin û kuştin, wekî 20 000-an jî birîndar bun û ewên din jî ku jimara wan digihîste bi sed hezaran, li çar alî bela bun hewariya xwe ji hemu cîhanêra beyan kirin.

Ew weşeta nedîtî, dîyare wê çendî-çend sal wê bîra meve, û wê bê neletkirin. Ev qetlîyamek, mrovkujîyek gelek mezin bu. Lê bê dengî hertim û hertim beşê kurdaye kesî guh neda dengê nalîna zarokên kurd. Seddamê faşiste xwînxwar dixwast ku gelên kurd ceza bike. Bi rastî jî ev ceza gellek giranbu. Wî dixast ku li ser axa kurdan navçeyeke vala û taybetî pêk bîne. Çekdarên kurd serê ewil vî navçeyê bombebaran kirî bernedan û bi qederê karîna xwe li ber xwe dan. Lê, ji heft beş artêşên Îraq sê beşên wî di vî opêrasyonêda beşdar bibun û ev hêz jî qabil nebu ku bi hêsanî têkhere û bişkê. Cehşên hindur jî li pišta artêşên xwînrej li dijî gellên xwe şer tikirin. Pêşmerga ji aliyekva jin û zarokên kurd ji ber vê wehşetê direvandin, ji aliyek dinva jî, bi cekên destane li himberê debabe û frokeyên rêjîma nijatperest şer tikirin.

wan bi çî wekî mirovan jî rêjîma Turkîyê ru neda wan. Her wek ku dîlên şer bûn bi grew hatibûn girtin. Li Mêrdîn, Dîyarbekir û Mûşê bineçiyên sitare nîşan da û çend kon û hinek xwarin û wexarin da wan, tu heqek penaberî li kurdanra nas nekir. Kurdên hatî di kanpên xweda her wek hêsr û dîla di nav neçarîyêda xwe ji bombên kîmyayê parastin. Lê bextreşîya kurda li vir jî domand. Lewra gelek car hêzên ewlekarîya Turkîyê jehrî û dermanê mirinê avîtine nav xwarin û vexwarina kurdên penaber û her weha serok û pêşmergên hatî bi dizî û xef-xef dane rêjîma zordesta Îraqê. Mixabin, ev hemû hovîtî û qirkirin bin çavê cîhanê didomîya û kesek pêşî li vê rewşa xerav û ne mrovî nedigirt. Denk, ji bîr û raya cîhanê û bi taybetî ji hêzên pêşverû û demokratên Turkîyê jî dernediket.

Kesî li halê kurda nedipirsîya

Bi rastî jî, buyera Helepçê qezîyake

(despêk hejmeta 300-î)

Di dîroka azdîxwaziya gelê kurd ya li Başûrê Kurdistanê şerên şoreşa Barzan ya duyemîn an ku şerên Şaneder, Xêrîzok, Gurêtû, Mezinê û şere Meydana Morîkê cîhekî girîng digirin ber xwe. Êdî ji wê şoreşa duyemîn û pêda mora netewayîti bunê bêtir zêdetir ruyê xwe di hereke Barzaniyan de daxuyakirin û partiya Hîwa û hemu efsêr û serleşkerên Kurd ku di nava artêşa Îraqe de mijulî xizmete bun bi rihek niştimanperwerî piştgirîya vê serhildan û bizava netevi kirin. Xisara mali û canî ya ku dewleta Îraqe li hemberî şervanên Kurd tuş bibu ew neçarkirin ku di 29-ê Novembara sala 1943-an de dawa gotubêjê ji seroke hereketê Mistefa Barzanî bikin.

Di 15-ê çirîya paş sala 1945 (15.01.1945) - an de encumena Azadiyê hat pekanîn. Desthilatdariya Îraqe li derfeteke digeriyan ku hêzên xwe xurd û berfireh bikin û bi derbeyeke yekcarî şoreşa Barzanî

bibu lîderekî efsaneyî.

Dema ku şoreşa Kurdan pêşket, dewleta Brîtanya dîsan bi piştgirîkirina ji dewleta Îraqe, careke din qedera sîyasiya Kurden Başûrê Kurdistanê guherand. Lê îdî navê Mistefa Barzanî mîna xebatkar û serokekî qehreman li her dera Kurdistanê bi camêrî belav bubu.

Barzanî û Komara Demokratîka Kurdistan (Mîhabad 1946):

Piştî şerê bi navê Meydanê Morîkê dewleta Îraqe bi hevkarîya hêza esmaniya Brîtanya ku jib o berjewendiyên xwe yê aborî hemu yasa û qanûnên mirovanetiye binpê dikirin, karê Barzaniyan tuşî sikeştê bikin û newekhevîya hêzen her du alîyan, Şêx Ehmed û Mistefa Barzanî neçarkirin ku bi biryarek nu di 11-ê Oktobera sala 1945-an (11.10.1945) de ji rîya Keleşin ya nezîkî bajarê Sînoyê bi armanca hevkarîya komara Demokratîka Kurdistan bi hejmarek mezin xwe bigîhînin Rojhêlata Kurdistanê û mal-

mîna serleşker û berpirsiyarekî hêza artêşê û sê tîpan bi serokatîya her sê efsêrên başurê Kurdistanê Bekir Ebdulkêrim, Mistefa Xoşnav, Mirhac û Reis Îzzet di b i n berpirsiyariya wî de bun. **Damezrandina Partî Demokratî Kurdîstanî Îraq, T e k ç u n a Komara Kurdistan û Meşa dîrokî ber bi Sovyêtîstanê:**

Salakê piştî damezrandina Partî Demokratî Kurdistan (piştî Partî Demokratî Kurdistan Îran) piştî şewra ku bi Pêşwaya Şehîd Qazî Mihemmed û karbidestên komara dêmokratîka Kurdistanê

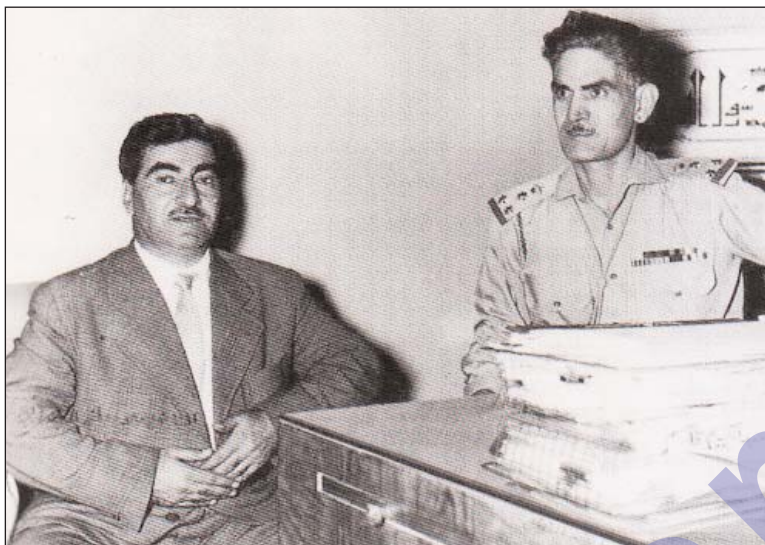

hêzên Barzanî û artêşa Îranê û caşên ku hevkarîya dewleta Îranê dikirin, şerê Nêrgî an ji Berêzer (li Mîrgewer) çêbu ku

mene, lê li ser vê axa xwe em mehkumî, mirin û revê ne û dagirkerên Kurdistanê nahêlin em li ser axa xwe di rihetiye de bijîn. Guneha me tenê Kurdayetî ye, hişyar bin û eme biser bikevin, cimkî em ji xwe re dixebitin...! (Mistefa Cihangîr Şatî yek ji wan 502 kesan bu ku bi serok Barzanî va çubu Sovyêtîstanê).

Hereketa Barzanî û şervanên wî ber bi sînora Îran û Yekitiya Sovyêtê didome û ew ber bi heremê Maku dimeşin. Di 9-ê heya 11-ê Gulana sala 1947-an de şerên mezin û berfireh di deşta Makuyê û çiyayên derdora wê de sê roj û sê şevan bi giranî di navbera her du alîyan de berdewam bun û di vî şerê dijwar de herçend artêşa Îranê bi hemu top û tank û balefirên xwe demek dirêj bu ku amadekariyên xwe kiribun, di her sê rojan de bi giranî şikestê xwarin û piştî ku bi sedan kuştî li pey xwe hiştin (yanî biqasî 271 kesan) bi dehan kes ji serbaz û fermandarên artêşa şahensahî ji bi dil ketin destê hêzên

Jîyan û bi serhata azadîkarê gelê kurd Gêneral Mistefa Barzanî

tekbîşkîne, lê Kurdan ji baweriya xwe bi desthilatdariya Ereban nedihanîn. Bi vî awayî zemîneya serekî din di navbera herdu alîyan de hat duristkirin. Gotubêja di navbera herdu alîyan de negêhişt û encamekê û bi sere 25-ê Augusta 1945-an (25.08.1945) hevdiîtinên du alî bi dawî hatin.

Kurdan careke din di 5-ê cîriya peş sala 1945-an de (05.09.1945) di şerê bi nava Meydanê Morîkê de hemasêyek dîrokî afirandin. Di vî şerê giran de artêşa Îraqe bi ji destdayîna 480 kuştî û 80 dîlan ji esker û fermandarên xwe carek din bi vê heqîqetê hasîyan ku nikare bi tenê li hemberî şervanên kurd li berxwe bide. Ji ber ku di şerê navbirî de kurdan tenê 5 kuştî û 7 birîndar hebûn û nav û bangê berxwedana kurdan li her çar perçên Kurdistanê gerîya. Êdî kurden hemu Kurdistanê mezin, Başurê Kurdistanê ji xwe re kirin Keîbeya gêhiştina xwezî, hesret û cîbicîkirine daxwazên xwe yê netewî. Di wan salan de Mistefa Barzanî herçend hê di jîyane de bu jî Kurden hemu dinyayê re

batên Barzaniyan li heremên Mîrgewer, Tîrgewer, Sîno, Nêgedî û Mîhabad hatin bi cîh war kirin.

Di çaxê desthilatdariya Komara Demokratîka Kurdistanê de hêzên Barzanî di parastina dewleta Kurdî de bi hemu rengan hevkarî dikirin û di çaxê komarê de bi du şerên Qarava li herêma Seqiz û şerê Milqerênî xisarek mezin li hêzên Îranê dan. Di şerê Qarawa da heştê (80) serbaz û efsêrên artêşa şahensahîya Îrane hatin kuştin û 120 kes jî bi dil hatin girtin. Di vî şerî de ji ber ku hêza Kurdan heta yek kuştî jî nedabun, tirs û wehşetek mezin ket nava artêşa Îranê.

Li ser rolê Barzaniyan di çaxê Komara Demokratîka Kurdistanê de gelek pirtuk û gotar hatine nvisandin, lê ji wan dokumênt û nivîsên ku ji çaxê komarê mane, xuya dibe ku hêza Barzaniyan rolekî mezin di parastina dewleta Kurdan de listiye. Li ser vî esasî jî sê mehan piştî ragehandin û ilankirina Komara Kurdistan, Mistefa Barzanî bu Gêneral Barzanî û

re hatkirin, di 16-ê Augusta sala 1946-an (16.08.1946) de Partî Demokratî Kurdistanî Îraq ji di bin serokatîya Gêneral Mistefa Barzanî de ji bo bizava Kurden Başurê Kurdistanê hat damezrandin. Piştî ku di dawîya sala 1947-an de komara Dêmokratîka Kurdistan têkçû, Mistefa Barzanî bi hişyarbunek zêde xebitî ku li hemberî dewleta Îrane berxwedanê bike û bê zerer û zîyan ber bi sinorên Kurdistanê Başûr û Bakur hereket bike.

Di 31-ê Adara sala 1947-an de dema ku Mistefa Barzanî û şervanên wî pêhesiyank û Pêşwaya Qazî Mihemmed hat îdamkirin, xemgîni û bêdengiyek mezin ket nava wan.

Di 15-ê nîsana sala 1945-an de hemu malbatên Barzaniyan bi serokatîya Şêx Ehmedê Barzanî vegehrin. Başurê Kurdistanê û xwe teslîmî berpirsiyaren dewleta Îraqe kirin. Mistefa Barzanî jî meşa xwe ya dîrokî di 6-ê gulana sala 1947-an de ber bi Yekitiya Sovyêtê, da destpê kirin. Lê meşa wan ya xwe va ji Mîhabadê derketin û di yekemîn hefteya meha Adara sala 1947-an de serê Nalôsê di nawbera her du alîyan de anku hêzên Kurd û Îraniyande qewmî. Ji wê û pêda heya dawîya Adara sala 1947-an şerên Gucar (gundekî herêma Mîrgewer), eniya Sîno û Nêgedê, şerê Qarnê li herema Xanê û şerên Ewrîsî û Helec li herema Mîrgewer ku di tevaya şeran de hêzên Îranî bi berxwedaneken mezina hêzên Barzanî re ru bi ru mabun, di navbera her du alîyan de qewmin.

(Despêk hejmeta buhurî)

Di 3-ê Nîsana sala 1947-an de (03. 04.1947) di navbera

Mistefa Barzanî bi xwe ji di vî şerî de bi sivikî birîndar bu. Ji ber şertên nebaşên hewayê (etmosfer), destpêka biharê serok Barzanî û şervanên wî di 19-ê nîsana 1947-an de neçar man ku vegehrin nava axa başurê Kurdistanê. Lê zexta dewleta Îraqe û hêsbûna Şêx Ehmedê Barzanî û malbatên Barzaniyan, Melle Mistefa neçar kirin ku bi hêzek taybetî ku ji 502 pêşmergeyên herî mêrxas pêkhatibu di 25-ê Nîsan sala 1947-an (25. 04. 1947an) xwe bigêhîne gundê Bayê li bakure Kurdistanê.

Lê artêşa dewleta Tirkîyê jî li hemberî hatina wan kete nava tevgerê û ew neçar man 2 roj piştra anku di 27-ê nîsana sala

Barzaniyan.

Di 18-ê hezîrana sala 1947-an (18.06.1947) de Mistefa Barzanî piştî 51 rojan meşa xwe ya dijwar, şervanê herî dawiyê ji 502 servanên hêza xwe bu ku ji rubarê cema Erezê derbasî nava axa Sovyêtîstanê bu.

Jîyana li Sovyêtîstanê û sîyaseta Baqîrov li hemberî Barzaniyan:

Di 29-ê îlona sala 1947-an de Gêneral Mistefa Barzanî û cend kesên derdora wî bi destura dewleta Sovyêtîstanê pisti 40 rojan ji bajarê Nexçewane ber bi Baku paytextê komara Azerbaycanê hatin veguhastin.

Di 19-ê çilayê paş sala 1948-

1947-an de xwe bigêhînin gundê Cermê (an ji Cermî) û Bedkarê li rojhilatê Kurdistanê ku dikevin jêriya çiyayê Şehîdan. Li wê derê li şerê çiyayê Xehîdan Mistefa Barzanî bi dengê xemgîn û bihêz wiha got:

Gelî pêşmergeyan!! Binê-hirin, ji şerê vî çiyayî em golla Wanê û Urmîyê her duyan jî dibînin, her du jî cîhwarê herî kevnare jîyana bav û kalên

an (18.01. 1948) dê di konfiransa giştîya ku ji aliyê Yekitiya Sovyêtê ve ji bo karê Kurdayetî yê penaberên başur û rojhilatê Kurdistanê hatibu lidarxistin, Mistefa Barzanî wek berpirsiyare giştîyê ve xebata hevpara Kurden her du parrên Kurdistanê, hat hilbijartin.

(dûmahî hejmeta 302-a)

Serok Mam Celal pêşwazî li şanêke Partiya Demokrata Kurdistanê kir

Serok Mam Celal îro şemiyê 14 / 3 / 2015'e li bajarê Silêmaniyê pêşwazî li şandêke paya

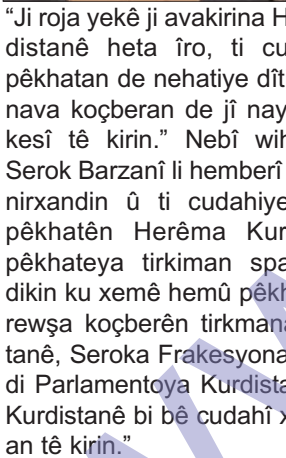

bilind a Partiya Demokrata Kurdistanê kir. Şanda Partiya Demokrata Kurdistanê bi serpereştiya sekreterê polîtburoya PDK'ê Fadiî Mîranî bû û ji her yek ji endamên polîtburoya PDK'ê Azad Berwarî û Mehîmûd Mihemed û endamê yedek a polîtburoya PDK'ê Remzî Şaiban pêk dihat. Her wiha her yek ji berpirsê desteya kargêrê polîtburoya YNK'ê Mela Bextiyar, endamê desteya kargêr Omer Fetah û endamên polîtburoya YNK'ê Xato Hêro Îbrahîm Ehmed û Rifat Ebdulla di hevdîtînê de amadebûn. Di hevdîtînê de Sekreterê polîtburoya Partiya Demokrata Kurdistanê Fadiî Mîranî di serî de da xuya kirin ku serdan bi navê polîtburoya PDK'ê tê kirin û dilxweşiya xwe bi başûna rewşa tenduristiya serok Mam Celal anî ziman, her wiha rola serok Mam Celal di avakirina yekrêzî û yekhelwestiya siyasî de çî li ser asta Kurdistanê be yan Êraqê be berz nîrxand. Di hevdîtînê de aliyan amaje bi girîngiya çespadina yekîtiyê di navbera gel û hêzên siyasî de kirin ku YNK'ê û PDK'ê yek jê ne û bi teybet di nav helûmercên heyî de û li gorî ku ev yek di xizmet û berjewendiya hemû aliyan de be.

PUKmedia

Tirkman helwesta Serok Barzanî bilind dinirxîn

Seroka Frakesyona Pêşkeftin a Tirkmanî di Parlamentoya Kurdistanê de dibêje, di nava penaberan de bi bêtir cudahî kar û xizmet hatine pêşkêşkirin û xemxwariya Serok Barzanî derheqê koçberan bilind dinirxîn. Muna Nebî Seroka Frakesyona Pêşkeftin a Tirkmanî di Parlamentoya Kurdistanê ji malpera KDP.info re ragihand:

7 terorîstan xwe radestî hêzên pêşmerge kirin

Duh 14 / 3 / 2015'e êvarê li rojhilafî navçeya (Qerat) 7 terorîstan xwe radestî hêzên pêşmerge kirin. Berpirsê komîta YNK'ê li Mexmûr Reşad Gelalî ji PUKmedia yê re ragihand; Duh êvarê demjimêr 12:30 şev di navbera gundên Bîrlêdî û Qelat soranî mamend ên dikevîne rojhilafî navçeya Qerat 7 terorîstan xwe radestî hêzên pêşmerge kirin.

Û wiha pê de çû: Her 7 terorîstên xwe radestî hêzên pêşmerge kirine ji xelkê gundê Hilwa ya ser bi qeza Hîwêca ve ne û niha di destê hêzên pêşmerge de ne.

"Hilbijartinên Rojava xizmeta doza kurd nake"

Serokatiya Herêma Kurdistanê ragihand, hilbijartinên şaredariyan li Kantona Cizîrê ya Rojavayê Kurdistanê li dijî Rêkeftina Dihokê ye û xizmeta doza kurd û demokrasiyê nake. Berdevkê fermî yê Serokatiya Herêma Kurdistanê Dr. Omêd Sebah, di daxuyaniyêke nivîskî de nerazîbûna xwe li hember lidarxistina hilbijartinên şaredariyan li Kantona Cizîrê ya Rojavayê Kurdistanê nîşan da û ragihand, hilbijartinên han karekî yekalî û li dijî Rêkeftina Dihokê ye û xizmeta doza

kurd û demokrasiyê nake. Berdevkê fermî yê Serokatiya Herêma Kurdistanê daye hêz û partiyan Rojavayê Kurdistanê li hev kom bike da ku bi hev re berjewendiyên gelê kurd li wî beşê Kurdistanê biparêzin û wiha got: "Birêz Serokê Herêma Kurdistanê bang li hemû aliyan dike bi Rêkeftina Dihokê ve girêdayî bin û berjewendiyên gel û welat biparêzin." Îro li Kantona Cizîrê ya Rojavayê Kurdistanê hilbijartinên şaredariyan hat lidarxistin. ENKSê ragihandibû, ji ber ku hilbijartinên han li dijî Rêkeftina Dihokê ne ew tevî hilbijartinan nabin. (Rûdaw)

anî ziman ku Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî her dem hewl

Ezê Kurdistanê serbixwe pêkbînim

Berendamê serokê Amerîkayê senator Rand Paul havpeyvînekya xwe li gel Breitbart News da xuyakirin ku ew bibe serokê Amerîka wê dewleta Kurdistanê bide kifşirin. Rand Paul senatorê Partiya Komariyê û ji niha ve ji bo hilbijartinên sala 2016ê bêtir kirin xwe amade dike. Paul ji Breitbart News re got: Amerîka heta niha arîkariya pêwîst li gel kurda nekiriye. Divê kurd li himber DAÎŞê bêtir çekirin û bi hêz kirin. Paul got: Çekên ji kurda re tene rêkirin ewilê diçin Bexdayê, Bexda yê

lazim jê radike û yê din dide kurda. Ji xwe pêwîstiya kurda jî ji wan çekan namîne. Divê çek rasterast bigihin destê kurda bi xwe. Beşek axavtina xwe de Paul dibêje: Ji bo kurd bikaribin li dijî gurubên radikal şer bikin divê welatê wan ji bo wan bêtir dayîn. Lê ezê gavek pêştir herim û dibêjim; Ezê ji bo Kurdistanê sinorek nû nexş bikim. Ez soza welatêk nû ji bo kurda didim. Paul dawiya gotina xwe de dibêje: Soza van tiştan ji pêkanîna wan

hesanîtir e. Ji ber ku ji bo sinorên nûjen yê vî welatî, divê ax ji Tirkîye, Iraqê û Suriye bêtir standin.

Kurdistan piştgiyariya Ocalan dike

Berdevkê Hikûmeta Herêma Kurdistanê Sefîn Dizeyî ragihand ku "Hikûmeta Herêma Kurdistanê piştgiyariya temam li pêngavên aştî û çareseriyê li Tirkîye dike." Sefîn Dizeyî di daxuyaniyêke de bo malpera fermî ya hikûmetê de, amadebûna Hikûmeta Herêma Kurdistanê ji bo her alîkarî û hevahengiyê jî anî ziman. Dizeyî ragihand jî ku "Hikûmeta Herêma Kurdistanê bi kêfxweşî pêşwazî li pêngavên dawî yê prosesya aştî û çareseriyê dike, ku tede 10 xalên taybet bi pêngavên bêtir hatine pêşkêşkirin." Roja 28.02.2015, Parlementerê Stenbolê yê Partiya

Demokratîk a Gelan (HDP) Sirrî Sureya Ocalan re peyama reberê Partiya Karkerên Kurdistanê (PKK) Abdulla Ocalan ji bo prosoya aştî û çareseriyê xwend, ku tede 10 xal wek bingehe ji qonaxa bê ya prosesê re nivîsandibûn, xala herî girîng jî daxwaz encamdana kongreyê çekdananê ji aliya PKK ve bû. Navborî tekez li ser wê yekê jî kir ku: "Hikûmeta Herêma Kurdistanê her wek çawa ji destpêkê de alîkar û piştgir bû ji prosesya aştî û çareseriyê re, dê her bimîne jî û hemû alîkarî û piştgiyariyê ji bo serkeftina prosesya aştî û çareseriyê pêşkêş bike û di vî derbarê de wê rola xwe ya pêwîst bilîze." bas

Herêma Kurdistanê dê seroketiya 5 desteyên serbixwe bike

Parlematera fîraksyona YNK'ê di encumena nûneran a Êraqê de ragihand ku Herêma Kurdistanê di çarçoveya prosa hevşengî di navbera fîraksyonên siyasî de bêtir avakirin dê seroketiya 5 desteyên serbixwe bike. Parlemanter Sozan Bekir îro yekşemê bi daxuyaniyêke jî PUKmedia yê re ragihand: Dê Herêma Kurdistanê seroketiya her yek ji komisyona giştî ya

hilbijartinan, komisyona mafê Mirovan, desteya hevşengiyê, desteya pevguhazî û desteya xizmeta Federal bike. Parlemanter Sozan Bekir da xuya kirin ku seroketiya hersê desteyan ji para Herêma Kurdistanê hatine diyar kirin. Ji aliyê din ve cîgirê serokwezîr Behaa El-Arcî tekez kir ku ji bo jinûve desteyên serbixwe bêne bêtir sazîkirin, hikûmet û fîraksyonên siyasî di nav kar de ne.

PAKê bersiva dadgeha bilind da

PAKê bersiva serdozgerê Dadgeha Bilind da û nav ûdestûr û bernamêya xwe neguhert. Serokê Giştî yê PAKê (Partiya Azadîya Kurdistanê) rêzdar Mustafa Özçelik û bireveberên PAKê, bersiva hiqûqnasên PAKê ya di derbarê "Îxtarname" ya Serdozgerê Dadgeha Bilind ya Tirkîyê amade kiribûn nîrxand. Û piştî ku şiklê nihaî dane vebêrî, îro (13.03.2015) birêveberên PAKê li gel vebêrî, nav, bernamê û destûra PAKê jî bêtir ku tu guhertinan tê de çêbikin, careke din wek xwe teslîmî Serdozgerê Dadgeha Bilind kirin.

û birêxistinbûyîne veke. PAK dibêje, êdî dest ji van fikrên paşdemayî berdin û jibo ku bi awayekî demokratîk rêya

jadperest"; an ewên ku xwestine Kurdan û temama etnîstîyan, temama gelan di nava "Tirkayetiye" de asîmîle bikin, bimehilînin, tune bikin?

PAK dibêje, li şûna ku Dewleta Tirkîyê daxwaza guhertina nav û bernamêya me dike, bila ew bi xwe li gor wan peymanên navneteweyî yê ku îmze kirîye û li gorî maddeya 90'î ya Qanûnesasiya xwe tevbigere, Qanûnesasiyê û temama qanûnan biguherîne.

PAK partîyeke meşrû ye. Hêz û biheqbûna xwe ji doza rewşa ya miletê Kurd û Kurdistanê distîne. Herweha PAKê temama pêwîstiyên qanûnî yê jibo partîyeke resmî pêk anîye û nuha partîyeke resmî ye. PAK bi rê û rêbazên sîvil, demokratîk, siyasî û girseyî û li gorî vî bernamê û destûra xwe ya heyî, dê têkoşîna azadîya Kurdistanê bimeşîne. 13.03.2015 Buroya Çapemenî û Ragehandinê ya PAKê (Partiya Azadîya Kurdistanê)

Wezîrê berê yê ragihandina Urdinê aşkere dîke ku, ji ber ku Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî wek astengekê li pêş plana Îranê rawestiyaye, Îran di hewla dariştina pêlanekê li dijî ye.

Wezîr berê yê ragihandina Urdinê Salih Qelab di gotarekê de, Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî bi sepandkarêkê rasteqîne yê hesta newtewî ya Kurd binav kiriye û amaje dîke ku, di heyama borî de Serokê Herêma Kurdistanê ne

Wezîrêkî Ereb: Îran planekê li dijî Barzanî amade dîke

amade bû ku bibe beşek ji stratejîka ku Îran li navçeyê danaye, ji ber wê yekê jî Herêma Kurdistanê dibe

korîdora bi hev ve girêdana Tehran û Şamê. Ji bilî wê, serdestiya Îran li serê Herêma Kurdistanê red kiriye û amade nebû ku xwestkên Îranê cîbicî bike, dema ku jê hat xwestin ku, serdana Şamê bike û hevdîtinêkê ligel Serokê Sûriyê Beşar

ku, berî heftiyekê li Silêmaniyê Nûnerê Konsulxaneyê Îran li Hewlêrê ligel sernivîserê 4 rojnameyên ser bi YNK ve, nûnerê Hîro Ibrahîm Ehmed û Nûnerê Hevserokê Konseya Rêveber a Koma Civakên Kurdistanê (KCK) Cemîl Bayik civiya bû. Di civînê de çend biryarek hatiye dayîn ku ew jî: Gerimkirina cadeya Kurdî û karkirin li ser wê yekê ku careke din Mesûd Barzanî wek Serokê Herêma Kurdistanê neyê hilbijartin.

Di dawiyê de jî wezîrê berê yê ragihandina Urdinê tekez dîke ku, Eger Îran bi temamî dest dane ser Iraqê, dê rasterast berê xwe bide Herêma Kurdistanê.

Bi dîr jî nizane ku, Îran rewş gerim bike ji bo derketina şerekî navxweyî li Herêma Kurdistanê, wek şerê sala 1996an. **BASNEWS**

Şanda HDP'ê berê xwe da Îmralî

Şanda Partiya Demokrasiya Gelan HDP'ê bi mebesta hevdîtinê ligel rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan pêk bîne, berê xwe da girava Îmralî. HDP'ê ragihandina ku şand ji Serokwezîrê Koma HDP'ê İdrîs Baluken, Pervîn Buldan, Parlamenterê Sten-

bolê Sirî Sureyya Onder, Hevserokên KCD'ê Hatîp Dicle û Ceylan Bağrıyanik pêk tî, Şanda HDP'ê di nav hefteya bihurî bi rayedarên KCK'ê û Alîkarê serokwezîr Yalçın Akdoğan re hevdîtin kiribûn. Çav li rê ye şand ligel Ocalan beşdarbûna HDP'ê di hilbijartinan de û navaro ka peyama Ocalan a Newrozê gotebêj bike. **PUKmedia**

Qubad Talebanî welatên cihanê dilniya dîke

Cîgirê serokê hikûmeta Herêma Kurdistanê Qubad Talebanî îro 15 / 3 / 2015'ê bi amadebûna

herdu birêvebirên balafirxaneyên navdewletî ya Hewlêr û Silêmaniyê ligel balyoz û konsolên welatên cihanê li Herêma Kurdistanê civiya. Cîgirê serokê hikûmeta Herêma Kurdistanê di civînê de ragihand ku rewşa esmanên Herêma Kurdistanê arame û da xuya kirin ku hiç ti metirsî bi ser geştên esmanî de li Herêma Kurdistanê nîn û welatên cihanê dilniya kirin. Qubad Talebanî di civînê de bi giştî behsa rewşa Herêma Kurdistanê û şerê li dijî rêxistina terorê DAIŞ kir. **PUKmedia**

Mela Bextiyar: Kurd wê dînemîka gorankariyan bin li navçeyê

Berpîrsê desteya kargêrê mekteba siyasî ya Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê Mela Bextiyar bi amadebûna nûnerê hikûmeta Herêma Kurdistanê li Rûsya pêşwazî li serokê enstîtûya rojhilatnasî ya Rûsya û rawêjkarê serokê Rûsya "Vladimir Putin" Vitay Naumkin û konsolê giştî yê Rûsya li Herêma Kurdistanê Victor Simakov kir. Di hevdîtinê de herdu aliyan rewşa navçeyên bi giştî pêşketin û bûyerên rû didin gotebêj kirin, her wiha tekez li ser pêşxistina peywendiyên di navbera Herêma Kurdistanê û Rûsya de kirin. Ji aliyê xwe ve Vitay Naumkin di hevdîtinê de bal kişand ser bi gorankariyên li cihanê û navçeyê didin û metirsiyên terorê û çawa li hemberê bête rawestandî.

Naumkin û di çarçoveya berjewendiyên hevbeş di navbera dewletan de, da xuya kirin ku her çend rewş cudane li goîrî her dewletekî, lê welatê wî amadeye rûbirû li hembe terorê û metirsiyên ligel xwe bi cihanê de bi giştî tîne û bi teybet li ser navçeyê raweste û da xuya kirin ku ji bo ev yek pêk bê her hev-

peymanek girîng û pêwîstîyeke. Berpîrsê desteya kargêrê Mela Bextiyar ji aliyê xwe ve di hevdîtinê de balkişand ser bi helûmerên navçe di nav de derbas be û

nirînen xwe de derbarê pîrs û kêşeyên navçe rûbirû yê ma piştî şerê Sar û da xuya kirin ku piştî şerê Sar û hilweşîna Yekîtiya Sovyet, Rûsya Federal ne xwedî stratejiyek siyasî, siyaseteke aborî, diplomasiyek zelal, Eydolojî û felsefeyek diyar bû ta gel û netewên cihanê pê pabend bin, her wiha bi xwe ne xwedî stratejiyeke diyar bû ji bo birêvebirina desthilatdariya xwe. Mela Bextiyar her wiha da xuyakirin ku ji aliyêkî din ve

kêşeyên di navbera Rûsya û Emerîka jî bandoreke neyêyê û mezin bi ser navçeyê de kirin. Mela Bextiyar her wiha pîrsa şerê li dijî terorê û rûbirûbûna li hem-

ber DAIŞ girte dest, piştî ku hokarên rê li ber derketina DAIŞ vekirin nîrxadin û derbarê deverên ji DAIŞ hatine paqijkirin agahî dan, Mela Bextiyar rola hevpeymana navdewletî li DAIŞ û rola dewletên navçeyê yê piştigirî û di şerê li dijî DAIŞ de alîkarî dan berz nîrxand.

Ji aliyêkî din ve Mela Bextiyar peywendiyên di navbera Kurdistanê û Yekîtiya Sovyet ya berê û Rûsya niha, bi sê qonaxan da naskirin, qonaxa Rûsya

Qeyserî, qonaxa şerê Qırım û qonaxa hikûmeta Şêx Mehmedê Hefîd û qonaxa Komara Mehabad, Mela Bextiyar bibîrxist ku gelê Kurd di heyama tekoşîna xwe ya ji bo azadiyê çedîncar banga alîkarî û hevkarîyê li Rûsya kir û di vê çarçove de diyar kir ku divê siyaseta navdewletî û dewletên cihanê nirîna xwe derbarê gelê Kurd de weku netewekî aştî xwazm avakirina ezmûneke demokrat nimûne ji xwe re dîke armanc, jinûve di çav re derbas bikin û cexit li ser wê yekê kir ku dê li gorî karvedanên nû gelê Kurd dînemîka gorankariyan bin li navçeyê. Berpîrsê desteya kargêr di vê derbarê de girîngiyeke mezin da rola Rûsya û da xuya kirin ku Rûsya ji bo bi hêz kirina ezmûna demokrasiyê li Kurdistanê, bi hevkarîya ku pêşkêş dîke dê bibe bingehek ji bo gorankarî li ser hîma wê hevkarîyan di hev kêşeyên navçeyê de rû bidin, di heman demê de diyar kir ku ew hêvdare Rûsya bi riya Enstîtûya Rojhilatnasîyê peywendiyên xwe ligel Kurdistanê pêş bixe û geş bike. **PUKmedia / Pukpb.org**

Peymana Dihokê ji aliyek ve hate têkdan

Dr Umêd Sebah Peyvdarê Fermî yê Serokayetiya Herêma Kurdistanê di derbarê Peymana Dihokê de daxuyaniyêk belavkir ku eve jî naveroka wê ye; Bi berdevamî hewlên Serok Barzanî û Serokayetiya Herêma Kurdistanê bi wê alî û arasteyê de bûye, ku hemû Kurd pêkve li yek bereyê dabê. Bi taybetî li Rojavayê Kurdistanê jî Serok Barzanî xwestiye û kar ji bo ewe kiriye heyetêkî yekgirtî hebê ku hemû hêz û aliyan siyasîyan ji bo xizmetên

zêdetir berjewendiyên Kurdistanê li dora hevdu kom bike. Di bingehekê da rêkheftina Hewlêrê ji bo vî mebestê bû, lê belê aliyek bi cîh nekir. Paşê rêkheftina Dihokê jî derfet û hêviyeke dinê wê amancê bû ku hemû aliyan pêkve û bi yek gotar û yek helwest xizmetê bi doz û hêviya gelê me yê li Rojava bikin. Berdevamî jî Serokayetiya Herêma Kurdistanê aliyan siyasîyên Rojava ji bo bi cîhkirina rêkheftina Dihokê han daye û

hewl jî daye hilbijartin bi pêkve û bi beşdariya hemû yek aliyan û bi berevajîya rêkheftina Dihoke û ev hengav û her hengavekî dinê yek aliyan xizmeta doza Kurd û demokrasiyê nake û nayê qebul kirin.

Carekî din birêz Serokê Herêma Kurdistanê daxwaz ji hemû aliyan dîke pabendî rêkheftina Dihokê bin û berjewendîya bilinda gel û nîştîman biparêzin. **Dr Umêd Sebah Peyvdarê Fermî yê Serokayetiya Herêma Kurdistanê 13.03.2015**

Sê guleyên Katyoşa li rojavayê Hewlêr ketine xarê

Îro 15 / 3 / 2015'ê sê guleyên Katyoşa li rojavayê bajarê Hewlêrê ketine xarê. Berpîrsê komîta Yekîtiya Nîştîmanî ya Kurdistanê li Mexmûr Reşad Gelalî ji PUKmedia yê ragihand: Îro sibê demjimêr 9:15 xulek de sê guleyên Katyoşa li rojavayê bajarê Hewlêrê ketine xarê. Her wiha got: Li gorî zanyariyên bi destketine ew guleyên Katyoşa ji aliyê derûberê Giwêr berve bajarê Hewlêrê ve hatine avêtin. Û da xuya kirin ku guleyên Katyoşa yê li rojavayê bajarê Hewlêrê ketine xarê li nêzî gumrika sewze û meyve ketine xarê. Her wiha li gorî zanyariyên PUKmedia bi dest xistina ti ziyaneke bi morvan di encama ketine guleyan de nebûye.

Helebçe Ango "Dayê Bêhna Sêvan Tê" *

Li Dešta Silêmaniyê, bihara rengîn... Welatê Rojê ji bakur ta başûr; ji rojava ta rojhilat amadekariya Newrozêke nû dike.

nivîsan? Bihara ku hatiye Dešta Şarezûrê, berê xwe daye Çiyayên Gilêzer û Qeywanê. Her tişt di nava hişyarbûnekê de ye.

hembêz dikan û hêdî hêdî dibin şahidên mirina hev. Xirecir cihê xwe ji bédengiyê re dihêle. Mehşer û dojeha ku bi qêrîn û qijînan destpê kiribû, bi nalînan diqede. Asîmanên bi-huştin ên Kurdistanê êdî ji ber

jî telef bûn. Ji çar hezarî bêhtir gund û navçe ji nexşeyan hatin hilanîn.

kurd hatin Bakurê Welêt, 200-300 hezar ji wan jî derbasî Rojhilatê Welêt bûn.

Tevahiya zîlam û ciwanên raserî sala panzdehan, li ser çiyayên welêt şerwan û pêşmerge ne. Her kes dizane ku wê tiştên xerab biqewimin. Hêdî hêdî bêhna mirinê li derdorê belav dibe.

çavan winda dibin. Edî dest û mil hev nagirin, ziman lal dibin: 'Kakagiyan bo çi dengî to niye?'

Seddâm Huseyinê 'xwînxwar', di 9 salên Şerê Îran-Îraqê de tu carî gazên kîmyewî (jehrî) bi kar neanîbû. Lê dema ku di şer de bêhêz ket, vê carê berê

Helebçe, navçeyê girêdahiye bajarê Silêmaniyeyê ku navenda 120 gundî ye. Tê gotin ku li dardora Çiyayên Hewrman, Zencîre, Sûren û Balanboyê ku Helebçe di nava xwe de rapêçane, cureyên kulîlkên ku li rûyê cîhanê nayên dîtin şîrî dibin.

Mîna tevahiya bajar û navçeyên bajarên kurdan, li Helebçeyê jiyana serê sibê zû destpê dike, dengê mirov û sewalan kolanan dadigire.

piroz dinihêrin. Çawa ku li benda mirinê bin. Hêdî hêdî çavên zarokan wekî gulên ku bê av mabin; diçilmisîn, tevgera wan qels dibe.

Wê rojê dîroka mirovahiyê, bi awayekî 'stûxwar', 16'ê Adara 1988'an nîşan dida. Çima ne stûxwar be? Wê roja hanê, bi jehrên kîmyewî li Helebçeyê ji 5000'î zêdetir mirovên bêguneh hatibûn qirkirin.

çekên kîmyewî dagerand ser gelê kurd. Jixwe di Şerê Îran û Îraqê de jî, di pêvajoya 9 salan de, her dem kurd dibûn hedefa êrişan. Windahî û xisarên herî giran bûn para kurdan.

Ji kitêba min a bi navê 'Hevîrtir', Weşanxaneya Do, Cotmeha 2009, Stenbol, Kurdî 184 Rûpel. Nivîsar sala 2000-î hatiye nivîsandin. (S.K)

Salih Kevirbiri salihkeviri@hotmail.com

BÊWAR BARÎ TEYFURÎ EY mirovên vê dunê

Êy mirovên vê dunê, Dest berdî ji kîn, şera, Dur herî hun ji kîn ê, Wekhev bijîn bi hevra.

Hevra bibin pişt, teyax, Hevdu nekin belengaz,

Mafa nekin teng, yasax, Bijîn kubar serfiraz. Hevra bibin xûşk bira, Dest bidin destê hevda, Rê nedin hov kujera, Hilşînin xwîna evda. Cavê we qe nebîne, Mirin kuştin û xwîne, Xirav nekin vê dunê, Unda nekin evîne. Dunya mala hemûyan, Bese hev bikin cuda, Zulmê hingavî ev cîhan, Hev nekin înkâr unda. Ev çi top, tang û cekin, Bese hevra şer nekin,

Ji zulm zorê vekişin, Dijî hevdu nemeşin. Nehêlin biqewmin şer. Mirov nejin derbeder, Dunya me dikan par-par, Nava hevda koledar. Ey mirovên dunyayê, Hevra nekin şin, wayê, Sinora bese rakin, Hevra werên tim rayê. Mirov hemû birane, Zulm û zor çirane. Bê aşîft ev cîhan, Tar û mare wêrane. Rê nedin kujer, hovan, Ku bukujin mirovan.

Bi wekhevî, biratî, Hevra bidin silavan. Yên mirovahiyê der, Kesan dikan ji çi der. Dunya kirin beş, sînor, Yên bê wîcdan û rêder. Dunya mezin bê bin ser, Kirin par-par yên xwese, Wanra cîhan tim tenge, Gela dikan penober. Dunya rengn cindîye, Kî nezane gundiye, Qurne, dewran tînin dicin, Ew tim nûye zindîye. Her kes tê wedelîye, Ji derda ne xalîye,

Emrek têra me nake, Em çi dikan nivcîye. Êy mirov deme rave, Dunya me xirav dive, Dijî pîsyê bisene, Dunya bi te ye şênve. Kî naha paşda mave, Qismetê wî tim xave, Ku tu herî demêra Ser te hertim ye tav ve. Dijî rezîl Yên bê resen, kole, dîl, Ken qe nayê rûyê wan, Jine wana dike şîl.

Kî ku yekser raneve, Dijî zorê nesene, Nagêhije tu armanca, Lewra ew bê resene. Neyar rabûye ser gel, Jina wîya dike del, Ber vîna gelê min, Dunya jî maye metel. Cîyê ku yekbûn heve, Zulm-zor ser nakeve, Armanca mîlet eve, Dawîya neyar reve. Êy mirov bese rabe, Nehêle dunya xirab be Dijî zorê raweste, Cîhan bila her şabe.

12.05.2012

Dağlar Qürbât elde şaça elê dên düşûb, Atam qocalıbdı elê, a dağlar. Necê qocalmasın, sevgili qızlar, Hêsrêtdir qoynunda gülê, a dağlar. Xêlbirsiz içimizde çox elênmişik, Vêtênde her künce sêpêlênmişik, Biz qaçqın adıyla ləkêlênmişik, Silinmez versên de selê, a dağlar. Fêlek qocaların qeddini büküb, Analar çox sizê göz yaşî töküb,

Sizsiz çokları da dünyadan, köçüb, Fêlek amansızdı belê, a dağlar. Dilinde tükünmez şuarı sizsiz, Ömür verê bilmir qerarı sizsiz, Vallah eyilmeyen vüqarı sizsiz, Dönür Hêsenoğlu külê, a dağlar.

Kürdün

Allahın, ananın eşqiyle her an, Döyünüb qardaşım üreyi Kürdün, Böyük cêbhelêrde, böyük döyüşde, Bir Allah olubdu kömeyi Kürdün.

Heç zaman namêrde eyilmeyibdi, Çöreyi diz üstê yeyilmeyibdi, Mêrdlikê yaşayib görümeyibdi, Hiylê, fırlıdağı, kələyi Kürdün. Döyüşê atılıb, qopsa da tufan, Kêşîlse de başlar, tökülse de qan, Döyüşde geriye çekilmêz bir an, Döyüşde kəşilib göbeyi Kürdün. Abır ismê hêyasıdı Kürd qızı, Gözel göller sonasıdı Kürd qızı, Nizamiler anasıdı Kürd qızı, Qeyretdî, namudu bəzəyi Kürdün.

Qalib Həsən Oğlu

Hêsenoğlu Kürdsen bu adla yaşa, Mêrdliyînle yaşa, lələ gövhêr daşa, Ömrünü hêsr edib ölmê savaşa, Gêlmeyibdi yêrê kûrêyi Kürdün!

Hate aşkere kirin ku, çekdarên rêxistina terorîstiya DAIŞê li dijî hêzên Pêşmergeyê Kurdistanê çekên kîmyayî bikar anîne. Li gor daxuyaniyeyê Konseya Ewlekariya Neweyîya Kurdistanê, di encama lêkolîna xwelî, kinc û bermayên otomobîleke bombebar kirî ya DAIŞê de ku, roja 23ê çileyê paşîna îsal li devera Keskê ya Mûsilê di nav hêzên

DAIŞê li dijî pêşmerge çekê kîmiyayî bikar aniyê

pêşmerge de hatibû teqandin, derketiye holê ku çekdarên DAIŞê gaza Klorê bikar anîne ku ew gaz di çêkirina çekên kîmyayî de tî bikaranîn. - Roja 23ê çilya paşîna îsal otomobîleke bombebar kirî xwe bi hêzên pêşmerge teqand û hêzên pêşmerge bi armanca lêkolîne xwelî û paşmayên teqîne komkirin û ji taqîgeheke welatekî beşdar di hevpeymaniya navdewletî re hinartin. Li gor encamên lêkolîne diyar bû ku gaza Klor hatiye bikaranîn ku ew gaz ji bo çêkirina çekê kîmiyayî tê bikaranîn. Ev yekemîn lêkolîna navdewletî ye ku îspat dike çekdarên DAIŞê sud ji gaza Klor

wergirtin. Daxuyanî dibêje ku, ev demêk dirêj bû berpîrsên herêma Kurdistanê bişik bûn ku, dê DAIŞê di şer de çekê kîmiyayî bikarbîne û hatiye zanîn ku di şerê vê dawiyê yê Tikritê de jî DAIŞê li dijî hêzên Îraqê Klor bikar aniyê. Konseya Ewlekariya Neweyîya Kurdistanê vê kiriyara şekdarên DAIŞê bi dijwarî şermêzar dike û dibêje ve nişana têkçûna DAIŞê ye.

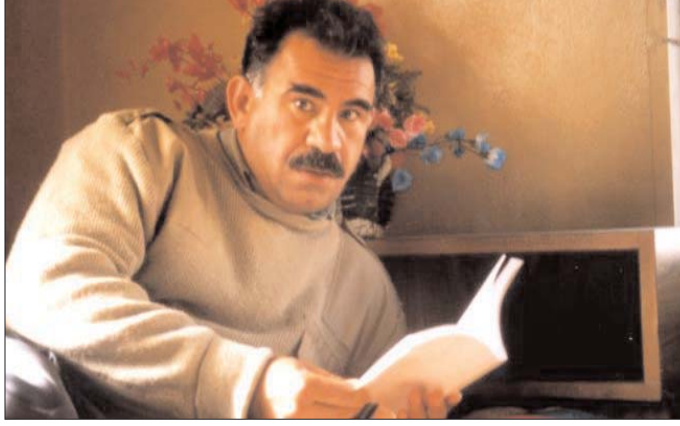
Öcalan Newroz'da kapsamlı değerlendirme yapacak

İmralı heyetinden Sırrı Süreyya Önder, Öcalan'ın Newroz'da kapsamlı bir değerlendirme yapacağını ve pratik adımlara dönük belirlemelerini açıklayacağını bildirdi. Öcalan'ın Barzani ve Talabani'ye mektup yazdığı da öğrenildi. HDP İmralı Heyetinde yer alan Müzakere Heyeti Sözcüsü Sırrı Süreyya Önder, Öcalan ile yaptıkları görüşmeye ilişkin ANF'ye açıklamada bulundu.

Sırrı Süreyya Önder, Öcalan ile kapsamlı bir toplantı yaptıklarını belirterek, "Sayın Öcalan Newroz'da kapsamlı bir değerlendirme yapacağını ve bu

mektubunu bizim aracılığımızla bütün Türkiye halkları ve dünya kamuoyu ile paylaşacağını belirtti. Bu mektupta, demokratik çözüme ve barışa giden yolda önemli ilkesel tutumlar ve pratik adımlara dönük önemli belirlemeler yapacağını söyledi" dedi. Önder, görüşmede İzleme Heyeti meselesinin de gündeme geldiğine dikkat çekerek, "İzleme Heyeti'ne dönük girişimlerimizi ve pratik adımları hafta içi

hükümetle ve diğer kesimlerle görüşerek netleştireceğiz" dedi.

HDP Diyarbakır Milletvekili Leyla Zana ile önümüzdeki gün-

lerde bölgeye ziyarette bulunacaklarını bildiren Önder, şöyle devam etti: "Sayın Barzani ve Sayın Talabani başta olmak üzere bölgedeki bütün Kürt parti ve oluşumlarıyla bir dizi görüşmeler gerçekleştireceğiz. Bu görüşmelerde Sayın Öcalan'ın Barzani ve Talabani'ye dönük kaleme aldığı mektupları ileticeğiz. Bu görüşmelerin gündemi; Ulusal

Kürt Konferansı başta olmak üzere Kürt halkına dönük Rojava, Musul, Kerkük ve Kobane'deki tehditlerin tasfiye edilmesi ve halkın güvenliğinin sağlanmasına dönük politikalar ve pratik adımlar olacak. Bu konuda Sayın Öcalan'ın geliştirdiği öneri ve uyarıları ileticeğiz." Newroz'da görülmüş mesaj tartışmalarına da görüşmede değinildiğini aktaran Önder, "Sayın Öcalan bu konuda, 'Bunlar önemli değil. Önemli olan bizim fikirlerimizdir, önerilerimizdir. Biz barışı kurmak istiyoruz. Bu soylu çabamızın spekülasyonlarla gölgelenmesine izin vermemeliyiz' dedi" diye konuştu.

HDP ile Kürdistan Seçim İttifakı'na Dair

parti ve oluşumların HDP gibi bir parti ile seçim ittifakının lehinde

veya aleyhinde söylenecek çok şey vardır. Lakin lehte konuşmak da mümkündür. Aleyhte olanlar kadar lehte olanların da tercihine hürmet etmek esas olmalıdır. HDP Eş Başkanı Demirtaş'ın ittifak toplantısında yaptığı konuşma önemlidir. Demirtaş, bu ittifakın açık uçlu olduğunu, başka parti ve kesimleri de ittifaka dâhil etmek için çalışacaklarını belirt-

miş ve ittifakın başka partilere (Hüda-Par ve AKP) karşılık üzerinden şekillenmediğini ısrarla belirtmiştir. Bu beyanlar önemlidir ve ilerisi için diyalog yollarını açabilir. Seçim sürecinde de tansiyonu düşürmede işe yarayabilir.

Ancak, tüm bu olanlara rağmen HDP üzerindeki ideolojik ve siyasi vesayet olumsuz etkisi olası başarıları etkileyecektir. Seçim kurulunda yer alan Eş Başkanların üzerindeki iradenin ne olduğu net değildir. PKK dediğimiz olgu parçalıdır ve Öcalan, Avrupa'daki Alevi ağırlıklı PKK ayağı, Kandil, KCK ve başkaları. Haliyle disiplini elden bırakamayan bir PKK olgusu vardır. Disiplin olmadan da bu aktörlerle yol almanın zorluğu ortadadır. Dışa karşı demokrat, eşitlikçi, cinsiyetçi olmayan HDP imajının hakikati daha farklıdır. HDP ile ittifak çerçevesinde ilişkilenenler daha rahat olmakla

beraber, bu durum herkes için geçerli değildir. Kolunu kaptırmayanlar daha rahat iken, elini veya kolunu kaptıranların sıkıntısı tarif edilemez. HDP'nin kendi bileşenleri ise tam bir itaat ile emirlere uymak zorundadırlar.

Kürt veya Kürdistan siyasetinin özerkleşmesi, normalleşmesi dengelere bağlıdır. HDP'nin karşısında veya DBP'nin karşısında ciddi bir parti veya ittifak olmadan da normalleşme zor gözükmemektedir. Hüda-Par'ın bunu tek başına başarması şu aşamada zordur. Lakin Hüda-Par'ın da dâhil olduğu ve tüm PKK muhalifi kesimleri buluşturan bir ittifak belki bir şey yapabilir ama bunun da riskleri vardır ve PKK bunun olmaması için her türlü kirli senaryoyu devreye sokar. Şeytanlaştırma PKK'nin en başarılı olduğu alandır.

Geriye şu anda Kürdistan'da AKP ile HDP'ye yanaşmak kalıyor. Kürdistanlı oluşumlar için bu

aşamada AKP ile iş tutmak zordur, elde HDP var. Haziran seçimlerini de bu denklem içerisinde bitireceğiz gibi. Seçim sonrası ise bir muamma; baraj aşılırsa ne ala, aşılmazsa HDP açısından bir yıkım, PKK açısından ise sıkıntı başlar. Türkiyelileşme siyaseti biraz da HDP'nin yüzde 10 barajını aşmasına bağlıdır. HDP'nin yüzde 10 barajı aşması sayısal olarak AKP'ye, her halükarda ise CHP'ye zarar verir. CHP'nin dönüşümü de HDP'nin barajı aşmasına bağlıdır. Barajı aşması HDP, CHP'nin yerine cazibe merkezi olmuş olur. Vatan Partisi de CHP'yi bir iki puan zayıflatacağına benziyor ki bu da hayırlı bir gelişmedir. MHP ile Vatan partisinin ileride ittifak yapması bile mümkündür. Tüm partilerin adayları belli olmadan, adaylık süreci sonrası gel-gitlerden sonra ortaklık kurulmadan, artçı depremlerin yapacağı hasarlar hesaplanmadan, şimdiden bir şey söylemek zordur. **Ali GÜLSOY**

ABD'den öyle bir açıklama geldi ki..Erdoğan şoke olacak..

CIA Direktörü John Brennan "Ne Rusya, ne ABD, ne (İŞİD'e karşı) koalisyon ne de bölgedeki devletler... Hiçbirimiz Şam'daki hükümetin ve siyasi kurumların çökmesini istemiyoruz" dedi. Deutsche Welle Türkçe'de yer alan habere göre New York'ta bir açıklama yapan CIA Direktörü John Brennan İŞİD'in ya El

Kaide'nin Şam'a yürümesini istemediklerini açıkladı. Suriye'de ılımlı muhalifleri desteklemenin önemli olduğunu belirten Brennan, uluslararası devletler topluluğunun Suriye iç savaşının "temsili bir hükümetle" çözüme kavuşmasından yana olduğunu belirtti. CIA Direktörü Brennan İŞİD saflarında savaşan 90 ülke-

den 20 bin yabancı olduğunu kaydetti. Brennan Suriye ve Irak'taki cihada katılmak için Batılı devletlerden binlerce radikal İslamcının bölgeye gittiğini belirtti. Öte yandan ABD Dışişleri Bakanlığı, hükümetin Amerikan Kongresi'yle ılımlı Suriyeli muhaliflere 70 milyon dolarlık bir yardım yapılması

üzerine müzakere içinde olduğunu açıkladı. Paranın isyancıların elinde olan bölge-

lerdeki çalışmalarda kullanılacağı belirtildi. Açıklamada 25 milyon doların Esad karşıtlarının "operatif kabiliyetlerinin" artırılması için harcanacağı belirtilirken silah gönderilmesinin planlanmadığı kaydedildi. Amerikan Kongresi'nin onaylaması halinde ABD'nin Suriye'deki isyancılara yaptığı yardımın toplam miktarı 400 milyon dolara ulaşacak.

"Öcalan'a özgürlük" talebiyle Amed Newroz'una katılmak üzere dün Cizre'den yola çıkan eylemciler, bu sabah günün ilk ışıklarıyla birlikte yeniden yola koyuldu. Kuzey Kürdistan'da Botan halkının başlattığı 'Öcalan'a Özgürlük' yürüyüşü ikinci gününde tüm coşkusu ile sürüyor. "Öcalan'a özgürlük" yürüyüşünde yer alan HDP Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız, "Yürüyüşe katılanlar, Sayın Öcalan'ın 15 Şubat uluslararası komplo sonucu İmralı'ya kapatılmasına karşı bedenlerini ateşe verenlerin ardıllarıdır" dedi.

Öcalan'a Özgürlük yürüyüşü ikinci gününde

Aynı zamanda Sayın Öcalan'ın 15 Şubat uluslararası komplo sonucu İmralı'ya kapatılmasına karşı bedenlerini ateşe verenlerin ardıllarıdır. Şimdi de Sayın Öcalan'ın özgürlüğü için yürüyorlar" dedi.

ikramlar yapıldı. Yürüyüşte yer alan HDP Şırnak Milletvekili Faysal Sarıyıldız, Botan halkının Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın özgürlüğü için düzenlediği yürüyüşün önemine vurgu yaparak, yürüyüşün herkes tarafından iyi anlaşılması gerektiğine işaret etti. Sarıyıldız "Bu gençler, 90'lı yıllarda Sayın Öcalan'ın posterlerini taşıdıkları için katledilen halkın çocuklarıdır.

olmak üzere halklar için taşıdığı öneme işaret eden ve Öcalan'ın özgürlüğü için yürütülen mücadeleye işaret eden Sarıyıldız, "Şuan demokratik müzakere sürecini ve Sayın Öcalan'ın özgürlüğünü tartışıyoruz. Sayın Öcalan artık milyonlarca Kürt halkı ve Ortadoğu'da yaşayan halklar tarafından itibar gören çok saygın bir lider. Kürt halkı üzerinde etkisi tartışılmaz

olan, devam eden çözüm sürecinin de baş müzakerecisidir. Özellikle demokratik siyasal çözüm yöntemlerini konuştuğumuz bu süreçte Sayın Öcalan'ı hepiste tutmanın ahlaki ve siyasi hiçbir gerekçesi olamaz. Öngörüler ve çözümlenmeleri ile Ortadoğu'ya yön veren ve DAİŞ çetelerine karşı koyan yegâne halk Kürt halkının önderinin, bu süreçte dışarıda olması gerekmektedir" ifadesinde bulundu.

'KÜRT HALKI AKP'DEN ŞÜPHE DUYUYOR'

Yapılan yürüyüşle verilen mesajın devlet ve AKP Hükümeti tarafından iyi okunması gerektiğine işaret eden Sarıyıldız, "Karşılandığımız bütün köylerden yürüyüşe katılım talebi var. İçinde bulunduğumuz günler tarihi günlerdir, Sayın Öcalan süreci o koşullarda karşılamamalı. Kürt halkı, AKP Hükümeti'nden bu süreçteki yaklaşımlarından

kaynaklı ciddi şüphe duyuyor. Çünkü AKP Hükümeti'nin yaklaşımı dönemin ruhuna denk değildir. Demokratik müzakereleri, demokratik çözüm yöntemlerini tartıştığımız bir dönemde, tamamıyla ruhu faşist olan bir iç güvenlik paketini meclisten geçirmeye çalışıyor. Bu konuda hükümeti uyarıyoruz" diye konuştu.

GENÇLER BARIŞ MÜCADELESİNİN YÜRÜTÜYÖR

Yürüyüşe Hakkari'nin (Colemêrg) Yüksekova (Gever) ilçesinden katılan Ferdal Akdeniz isimli genç ise Öcalan'ın özgürlüğü için mücadeleye devam edebileceklerini belirterek, "Umuyoruz ki bu yürüyüşümüz amacına ulaşır ve Önderimiz Abdullah Öcalan özgürlüğüne kavuşur. Kürt halkı olarak bu uğurda canımızı feda etmeye hazırız. Yeter ki barış gelsin, bunun içinde biz gençler olarak bunun mücadelesini yürüteceğiz" dedi.

Barzani: 'İŞİD'e yardım edenin gözünün yaşına bakmayız'

Irak Kürdistan Bölgesel Yönetimi Başkanı Mesud Barzani, Irak Şam İslam Devleti'ne (İŞİD) yardım eden aşiret mensupların 'gözünün yaşına bakmayacaklarını' ifade etti. Barzani, Musul'a bağlı Rabia ve Zumar sınırındaki Arap aşiret liderleriyle, Duhok'un Suheyle kasabasında bir araya geldi. İŞİD'in bölgede yaşayan Kürtler ve Arapların arasında çatışma çıkarmanın peşinde olduğunu aktaran Barzani, bu gibi çirkin planlara izin vermeyeceklerini belirtti.

Barzani: "Biz her zaman Arap kardeşlerimizle kardeşçe yaşamayı tercih ettik. Bölgede yaşayan Arap kardeşlerimizin tüm hakları korunma altındadır. Ancak İŞİD'e yardım ve yataklık edenlerin gözün yaşına bakmayız. Kim bölgede yaşamak istiyorsa özgürce ve serbestçe yaşayabilir. Ancak İŞİD'i doğru bir yol olarak kabul edenler varsa, hemen şimdi çıkıp İŞİD'e katılabilir, bizim sınırlarımız açıktır" diye konuştu.

DÖNÜŞ İZİNİ YOK

İŞİD'ten temizlenen bölgelerde

yaşayan vatandaşların bazılarının İŞİD'e katıldığını belirten Barzani, giden vatandaşlara bir daha bölgelerine giriş izni vermeyeceklerinin altını çizdi. Barzani Aşiret liderlerinden, İŞİD'in Şengal'e (Sincar) saldırısında örgütle işbirliği yapan Arapların tespiti ve bu kişilerin bölgeye bir daha dönememesi için Kürdistan bölgesine yardımcı olmalarını istedi. Bölgede Peşmerge güçleri

dışında başka bir gücün bulunmasına karşı olduklarını belirten aşiret liderleri ise "Biz

bölgenin korunması için sadece Peşmerge'yi istiyoruz. Heşdi Vatani ve Heşdi Şabi gruplarını kabul etmiyoruz" diye konuştu. Eylül ayı sonlarında İŞİD'den alınan Musul'un, Zumar ve Telafer nahiyelerine bağlı köylerinde yaşayan Araplar, Peşmerge güçlerinin kendilerini korumasını istemişti.

ZANA ARIF | ERBİL (CİHAN)

'Çözüm sürecine' sivil toplum desteği sağlamak amacıyla düzenlenen etkinlik kapsamında 10 ili gezerek Diyarbakır'a gidecek 'Barış Treni', Kırıkkale Garı'na getirildi. 'Barışa Bak Platformu' tarafından organize edilen etkinlik kapsamında 21 Mart'a kadar 10 ili gezecek 'Barış Treni'ni, duraklarından Kırıkkale Garı'nda Vali Yardımcısı Abdullah Arslaner, Belediye Başkan Yardımcısı Vedat Genç, diğer yetkililerle sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri davul-zurna eşliğinde karşıladı. 'Barış Treni'nde 'Çözüm sürecine' sivil

Çözüm sürecine 'Barış Treni' turuyla destek

toplum desteği sağlamayı amaçlayan gazeteci, yazar ve aktivistler bulunuyor. Platform Sözcüsü Cengiz Algan, Kırıkkale

Garı'nda gazetecilere Kırıkkale'nin dördüncü durakları olduğunu söyledi.

TÜRKÇE-KÜRTÇE DÖVİZ

Istanbul Pendik'ten yola çıktıklarını, Kocaeli, Eskişehir ve Ankara'dan sonra Kırıkkale'ye geldiklerini dile getiren Algan, şöyle dedi: "Burada da Kırıkkale'nin çözüm sürecine nasıl baktığını göreceğiz. Zannedirim toplumun büyük çoğunluğunda olduğu gibi Kırıkkale'de de sürece büyük destek var. Biz, hem kendimiz bir şeyler anlatmaya çalışıyoruz hem de sokaklardan bir şeyler öğrenmeye geliyoruz. İnşallah Kırıkkale sokaklarında da aynı

sıcaklıkla karşılayacağız" diye düşünüyoruz. Bugün YGS'ye giren öğrencilere de başarılar dilerim. Gürültü yapmadan işlerimizi halletmeye çalışacağız. Sınav ardından onlarla da sokakta buluşmuş oluruz. Sırada Kayseri var. Aynı şekilde orada da yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla buluşacağız. Hep birlikte çalışmalarımızı sürdüreceğiz." Ellerinde Türkçe ve Kürtçe 'Çözüm sürecine sivil destek' yazan dövizler taşıyan grup, daha sonra yürüyerek Cumhuriyet Meydanı'na geldi. (DHA)

Son yılların en büyük kutlamasına sahne olacak Amed Newroz'u için hazırlıklar tüm hızıyla sürüyor. Kutlamaların yapılacağı Newroz alanında çalışmalar sürerken, kutlamalarda 15 bin gönüllünün görev alacağı öğrenildi.

Son yılların en büyük kutlamasına sahne olacak Amed Newroz'u için hazırlıklar tüm hızıyla sürüyor. Kutlamaların yapılacağı Newroz alanında çalışmalar sürerken, kutlamalarda 15 bin gönüllünün görev alacağı öğrenildi. Öte yandan,

kentte bulunan 25 otelde 18-22 Mart tarihleri arasında tüm odalar rezerve edildi. 21 Mart Cumartesi günü yapılacak ve 2 milyondan fazla kişinin katılmasının beklendiği Newroz kutlamaları için hazırlıklar sürüyor. Bağlar ilçesi Newroz alanında yapılacak kutlamalar öncesinde belediye ekipleri alanında çalışmalarına başladı. Kutlamalar için başta Fransa Cumhurbaşkanı François Hollande, Yunanistan Başbakanı Aleksis

Amed Newroz'unda 15 bin kişi görev alacak

Çıpras, Irak Cumhurbaşkanı Fuat Masum, Federal Kürdistan Böl-

ve Asya Abdullah'ın da aralarında olduğu devlet insanı ve parti liderlerine davetiye gönderildi.

gesi Başkanı Mesud Barzani ile PYD Eş başkanları Salih Muslim

Öte yandan, Amed Newroz'u öncesinde kentteki otelleri

tamamı şimdiden yüzde 100 doluluk oranına ulaştı. Kentte bulunan 25 oteldeki 2 bin 200 odanın 18-22 Mart tarihleri arasında kapatıldığı öğrenildi. Yurtdışından ve değişik kentlerden gelecek konukları ağırlamak için, Newroz Tertip Komitesi tarafından gelenlerin evlerde ağırlanması için çalışma başlatıldı. Gelen konukları evlerinde ağırlamak isteyen ailelerin, Newroz Tertip Komitesi'ne başvurması istendi.

AKP'li Yasin Aktay: Türkiye Kürtlerin Devleti

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Yasin Aktay, 'Kürtlerin devleti Türkiye'dir' diyerek, Türkiye Anayasası ve mevzuatı karşısında çelişkiye düştü. Bununla da yetinmeyen Yasin Aktay, "Biz Kürt sorununu fazlasıyla çözdük" diyerekten de şaşırtdı. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Yasin Aktay, AK Parti Mardin İl Başkanlığı tarafından Müftülük Toplantı Salonu'nda düzenlenen 'Mahalle Başkanları Toplantısı'na katıldı.

Burada konuşan Aktay, 7 Haziran'da yapılması planlanan genel seçimlerin adil olmasını istediklerini dile getirdi. Aktay, "Bu bölgede tehditler ne yazık ki daha devam ediyor. Kaç tane insanın tehdit edildiğini biliyorum. Tehdidin ispatı da geliyor. Buda vahim bir durum tabii. Bizim buna karşı ayrı bir tavır koymamız gerekiyor" dedi.

Yapılan çalışmalar ve özellikle Kürt sorununun çözümünün vatandaşlara iyi anlatılması gerektiğini ifade eden Aktay, "Biz Kürt sorununu fazlasıyla çözdük. Bugün devlet televizyonu en kaliteli Kürtçe yayını yapıyor. Kürdün kültürünü en otantik şekilde korumak misyonunu şu anda devlet yüklenmiş durumda. Kürt siyaseti yaptığını iddia eden çevrelerin televizyonlarına bir

bakınız. Onların kullandığı Kürtçeye bakınız. Kürtçeyi Kuşa çeviriyorlar. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Öz Türkçecilik

adına Kemalistler bir Türkçe üretmeye çalıştılar. Türkçe'nin içindeki Osmanlıca Arapça ve farsça kelimeleri yok etmek. Kimsenin bilmediği kelimeler uydurdular ve buna Türkçe dediler. Sadece Kürtleri değil Türkleri de asimile etmeye çalıştılar. Şimdi aynı şeyi Kürt Kemalizmi yapmaya çalışıyor. Kürtçedeki bütün Arapça ve Farsçadaki kelimeleri yok edip sadece sözüm ona öz Kürtçe gibi bir ucube ortaya çıkarmaya çalışıyorlar. Esas Kürtlere asimilasyonu siz yapıyorsunuz be. Açın bakın TRT Kurdi de 7/24 Kürtçenin en güzel örneklerini görebiliyorsunuz." dedi.

Allah'ın ayetlerini esasa alarak bu sorunu çözdüklerini belirten Aktay, "Size diyebilirler ki

bu bizim silahlı mücadelemiz sayesinde oldu. Bunu söyledikleri anda 'utanın, yuh' diyeceksiniz. Bunu dediklerinde 2001 yılında AK Parti'nin parti programını göstereceksiniz. Bugün ne yapmışsak onlar yazıyor. Bu gün Kürt meselesinde yapılacak her şeyin en iyisini biz yaptık başka hiç kimsede yapamazdı. diye konuştu. Amerika'nın 2016 yılı Başkanlık seçimleri için adaylardan biri olan Senatör Rand Paul'un Kürtlerin devletini kurmak için bölgenin sınırlarını yeniden çizeceği vaadine değinen Aktay sözlerini şöyle sürdürdü; "Amerikalı bir senatör, başkan adayı demiş ki Kürtlerin de bir devlete ihtiyacı var. Bende o Kürtlerin devletini kurmak için bölgenin sınırlarını yeniden çizmeye çalışacağım. Başkan olunca bunu yapacağım. Başkan olamayınca, bir defa kötü niyetli veya coğrafyayı bilmiyor veya Türkiye'yi bilmiyor. Kürtlerin bir devleti var, Kürtlerin devleti Türkiye'dir. Bu hala 30-40 sene öncesine kadar Amerika'da zencilerin beyazlarla aynı otobüse binemedikleri zamanların Türkiye'si zannediyor. Zannediyor ki Türkler ve Kürtler aynı otobüse binemiyorlar aynı ortamlarda yaşayamıyorlar. Bizim en kötü anımızda bile böyle bir

ayrımıcılık yoktu, olmayacak da. Evvel Allah Amerika'da model oluşturabilecek bir ülkeyiz bu konuda. Amerika daha ayrımcılık yapmamayı yeni öğrendi."

Bazı kesimlerin Türkiye'de yaşanan demokratikleşmenin Avrupalı'nın sayesinde olduğunu izlenimlerini vermelerinin yanlış olduğunu belirten Aktay, "Hadi Suriye'nin demokrasisiyle ilgilensin bakalım. Suriye'de 400 bin insan katledildi. 10 milyon insan şu an yerinden yurdundan edilmiş durumda. Bunların hiç birisini insan saymıyor Avrupa Birliği. Avrupa Birliği, eğer bugün Kürdile ilgileniyorsa Kürd'ü çok sevdiği için veya insan haklarına çok düşkün olduğu için Kürd'le ilgileniyor değil. Kürd'le ilgileniyor. Çünkü şu anda çıkarına geliyor. Türkiye'yi zaafa düşürüyor bazıları. Avrupa'da bazı çevreler, Kürd'le onun için ilgileniyor. Çünkü Kürd'ü kullanmak istiyor. Kullandıkları ölçüde Kürd'le ilgileniyorlar. İşlerine yaramayacağını hissettikleri anda Kürd'e metelik vermezler. Buna inanınız. Ne Kür'te, ne de herhangi bir Ortadoğu insanına metelik bile vermezler." dedi. AK Parti İl Başkanı Bahattin Uncu ise Çözüm sürecinin sona geldiğini, Türkiye'nin yeni bir anayasaya ihtiyaç duyduğunu bunun için de 400 Milletvekilinin olması için çalışacaklarını söyledi.

Osman Öcalan hakkında kırmızı bülten hazırlığı

Adalet Bakanlığı, PKK lideri Abdullah Öcalan'ın kardeşi ve eski PKK yöneticilerinden Osman Öcalan hakkında kırmızı bülten çıkarılması için girişimde bulundu. Sabah gazetesinin haberine göre Adalet Bakanlığı, 2003'te Cemil Bayık ve Murat Karayılan'la fikir ayrılığına düşünce örgütten ayrılıp Celal Talabani'nin kontrolündeki Süleymaniye'ye bağlı Köysancak kasabasına yerleşen ve evlenip fırın-lokanta işletmeye başlayan Osman Öcalan'ın Türkiye'ye idesi için harekete geçti. Bakanlık bünyesindeki Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü, Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na gizli bir yazı gönderip Öcalan'ın, 1986-2003 arasında gerçekleşen silahlı terör saldırılarından sorumlu olduğunu hatırlatarak, hakkında iade taleplerini düzenlenmesini, ayrıca kırmızı bülten hazırlanıp yakalandığında iade edilmesi için gerekli evrakların hazırlanmasını istendi. Diyarbakır Başsavcılığı ise 8 ayrı suçtan ötürü yakalama emri ve daimi arama kararı bulunan, gıyabi tutuklu olarak aranan Osman Öcalan hakkında kırmızı bülten formu ile birlikte 5 sayfalık iade taleplerini hazırlayıp Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne gönderdi.

ных спецслужбой "Мухабарат": в ночь на 7 декабря в Багдаде была обстреляна машина его сына Идриса; 29 сентября 1971 года в его резиденцию в Хаджи-Омране была заслана делегация арабских шейхов, снабженных взрывчаткой (погибло двое охранников; сам Барзани отделался царапиной). В июле 1972 года к Барзани был подослан новый убийца (сирийский курд Ибрагим Габари), впрочем с самого начала перевербованный курдской спецслужбой "Парастин", которая и предъявила его журналистам.

Изданного баасистами Закона об автономии Курдистана (11 марта 1974 года г.) Барзани не признал. Основным пунктом противоречий был вопрос о границах автономии. На совещании курдского руководства, отвергшем правительственный закон, Барзани заявил буквально следующее: "Они (Баас) хотят, чтобы мы усту-

ни казался единственным весёлым человеком среди курдов, всячески пытаюсь развеять мрачное настроение окружающих. "Смерть — это путь всех людей, — сказал он при встрече сыну. — Это — судьба, с которой невозможно бороться".

Барзани продолжал, насколько мог, прилагать усилия для курдского национального дела. Он активно добивался встреч с американскими политиками, настаивал на встрече с новоизбранным президентом Картером, пытаюсь заставить США изменить свою позицию в курдском вопросе. Весть о свержении шаха в Иране внушила ему новые надежды. Но в этот момент его здоровье окончательно ухудшается.

1 марта 1979 года Барзани скончался в Вашингтоне. Его тело было похоронено в Шно, близ ирано-иракской границы; в 1993 году прах был перенесён в Барзан.

После смерти Моллы

Маку (9 июня 1947 года) начальник иранского генштаба Размара отдал приказ провести расследование: каким образом стало возможным подобное, "несмотря на то, что у армии было в 10 раз больше бойцов, чем у барзанистов, и, кроме того, она располагала такими средствами как автомобили и т. д." В том же приказе названы потери иранцев: 31 убитый и 35 раненых (в их числе и старшие офицеры). Барзанцы, по бесспорным данным (есть поименный список участников похода) — потеряли убитыми двух человек, из них одного уже после прорыва.

Насколько Барзани был щепетилен в моральном отношении, красноречиво свидетельствует случай, рассказанный в воспоминаниях Масуда Барзани. Сын, в качестве начальника спецслужбы "Парастин", предложил ему план убийства Хайраллаха Тульфаха (род-

Сегодня день памяти Моллы Мустафы Барзани

14 марта 1903 - 1 марта 1979

Начало в № 300.

С этого момента Барзани приобрёл положение абсолютного лидера ДПК, уже никем никогда не оспаривавшееся. Основные требования Барзани к Багдаду сводились к предоставлению Курдистану широкой автономии и прекращению дискриминации курдов при назначении на государственные должности и распределении бюджетных средств. Будучи реалистом, целей создания независимого Курдистана он не выдвигал; он отдавал себе отчёт, что такая акция противоречит интересам как всех ближневосточных, так и великих держав, а потому заранее обречена на неудачу и способна только погубить курдское движение. Впрочем, в минуты особого подъёма или раздражения против Багдада у него вырывались слова о провозглашении независимости. Барзани стремился ладить с властями Турции, Сирии и Ирана, разделивших Курдистан и подчеркивал, что курды в каждой стране должны решать свои проблемы самостоятельно. С другой стороны во всех странах, где проживали курды (включая Ливан), были созданы свои "Демократические партии Курдистана", ставившие целью помощь барзанистскому движению; согласно их идеологии, Иракский Курдистан — центр курдского

движения, и успех курдов во всех частях "Большого Курдистана" неразрывно связан с успехом или неудачей Барзани в Ираке.

В смысле международной политики Барзани пытался не связывать курдское движение с каким-то одним блоком, а обеспечить ему максимально широкую поддержку: продолжая получать помощь из Москвы, он обеспечил себе поддержку Ирана и Израиля, благожелательное отношение Египта, в меньшей степени Сирии; сильны были позиции курдов и во Франции. Особенно упорно и настойчиво стремился Барзани заручиться поддержкой США; но это удалось ему только в 1972 году, когда Ирак тесно сблизился с СССР. В интервью западным журналистам он настойчиво подчеркивал, что он — не коммунист, и определял себя как "нейтрала" (то есть сторонника "позитивного нейтралитета" — того, что впоследствии стали называть "неприсоединением"). Договор 11 марта 1970 года между Барзани и Саддамом Хусейном, признавший право курдов на автономию, был вершиной политических успехов Барзани. Однако вскоре отношения между Барзани и Багдадом вновь стали портиться. В "мирный" период он пережил целый ряд покушений, организован-

пили Киркук и другие районы. Это невозможно. (...) Я не хочу, чтобы курды пришли к моей могиле и плюнули на неё, говоря: „Зачем ты продал Киркук?!“

В этом последнем восстании Барзани пользовался массивной поддержкой Ирана, имевшей жизненно важное значение. Шаху он не доверял, называя его "гадюкой, всегда готовой укусить". Но он полностью доверял гарантиям, данным ему госсекретарём США Киссинджером. Поэтому ирано-иракское соглашение в г. Аджире от 6 марта 1975 года явилось для него неожиданным ударом. 19 марта Барзани, оказавшись в безвыходном положении, отдал приказ о прекращении сопротивления и уходе в Иран; 22 марта он сам покинул иракскую территорию.

С сыном Масудом в США [правильно] Последние годы и смерть Шах предоставил ему дом в Кередже (пригород Тегерана). Однако крушение восстания оказалось для него и физическим ударом: уже в апреле его здоровье резко ухудшилось, летом он уехал на лечение в США, где ему поставили диагноз: рак. Весть об этом Барзани воспринял стихески: его сын Масуд, приехавший в США через несколько дней после постановки диагноза, вспоминает, что Барза-

Мустафы ДПК и курдское движение в Ираке возглавил его сын Масуд.

Характеристика и историческая роль

Все, знавшие Барзани, в равной степени отдают должное как его талантам политика и воина, так и его высоким моральным качествам. Его личная неприязнательность и аскетизм, преданность своим соратникам и своему делу, справедливость и гуманность, в сочетании с выдающимися интеллектуальными способностями, сделали его предметом всеобщего поклонения в Курдистане. Кази Мухаммед на суде отзывался о нём в следующих выражениях: "Я могу сказать, что Молле Мустафе Барзани свойственны человечность, смелость, прямота, бесстрашие — все эти черты, которые присущи великим людям (...). Также он имеет все качества, присущие мусульманским святым — любовь к Богу, религии и беднякам". Нейтральные наблюдатели (Эрик Руло, Дана Адамс Шмидт и др.) также чрезвычайно высоко ставят моральные и человеческие качества Барзани.

О Барзани как о полководце лучше всего свидетельствуют его враги. После прорыва Барзани с 500 соратниками боевых порядков иранской армии при-

ственник и ближайший сподвижник Саддама Хусейна). У курдов была гарантированная возможность подложить в дом Хайраллаха мощную бомбу. Выслушав доклад, Барзани спросил, не пострадают ли члены семьи Хайраллаха — женщины и дети? И узнав, что здесь никакой гарантии быть не может, категорически запретил сыну ныне и впредь "даже и помышлять о подобных вещах". Будучи деятелем национально-освободительного движения и глубоко верующим мусульманином, Барзани был решительно чужд всякой национальной или религиозной нетерпимости. В его отрядах наряду с курдами и мусульманами сражались арабы и христиане (халдеи и ассирийцы); он постоянно наставлял пешмарга, что война идет не с арабским народом, а с иракским режимом. Гуманное обращение с пленными также было одним из его постоянных требований. Хотя восстание, поднятое Барзани, в конце концов потерпело крах, ему удалось заложить фундамент курдских политических структур, которые при более благоприятном обороте событий в 1991—2003 годах привели к созданию формально федерального, а фактически полунезависимого Иракского Курдистана.

Американский рэппер Нелли прибыл в Курдистан, чтобы поддержать беженцев

Обладатель премии "Грэмми" американский рэппер Нелли прибыл в пятницу в Курдистан, чтобы выступить на концерте, организованном "Фондом Руанга". Нелли будет вторым американским артистом, посетившим курдский регион Ирака. Ранее в январе суперзвезда Голливуда Анджелина Джоли побывала в Курдистане, чтобы встретиться с беженцами и вынужденными переселенцами.

В концерте также примут

участие международная звезда Андре Вилла и курдский победитель конкурса "Арабский Идол" Аммар Куфай.

Как сообщили в интервью "BasNews" организаторы благотворительного концерта, вся выручка будет направлена на нужды беженцев и семей погибших пешмерга. Приглашенным артистам будут оплачены лишь дорога и проживание. "Мы хотели бы пригласить международные группы побывать в Курдиста-

не, чтобы ознакомиться с Курдистаном, и показать, что это безопасный регион", говорит

Зирэк Хамад, глава отдела фонда по связям с общественностью. Директор фон-

да Табан Шореш говорит, что это будет первый благотворительный концерт известных западных артистов в Курдистане, многие жители которого не имеют возможности поехать в другие страны, чтобы увидеть суперзвезд. "Фонд Руанга" играет активную роль в оказании помощи беженцам. Один из его последних проектов – комплекс "Rwanga Community", предоставивший 3000 единиц жилья для 24 000 беженцев.

Анкара и курды обсуждают установление автономии на востоке Турции

В интервью газете Milliyet заместитель главы про-курдской Народно-демократической партии (НДП) Первин Булдан заявила, что по ее впечатлению, сложившемуся во время недавней встречи с Оджаланом, его последние контакты с государственными представителями были "очень позитивными". Сообщается, что Оджалан предложил два закона в рамках урегулирования курдской проблемы - "Закон о региональ-

ном автономном управлении" и "Закон о демократическом гражданском обществе". По-

литик заявила изданию, что "государство и Оджалан, вероятно, достигли консенсуса по законам". По словам Булдан, Оджалан упомянул два закона, которые проложили бы путь к урегулированию курдского вопроса. "У нас сложилось впечатление, что имело место изменение к лучшему в этом вопросе", - добавила Булдан. Однако, как сообщает Hürriyet Daily News, пресс-служба НДП опровергла информацию Milliyet о

достижении консенсуса по двум законам. "Эти сообщения не отражают реальности. Как можно понять из остальной части интервью, Булдан не делала никаких заявлений о достижении какого-либо соглашения", - говорится в заявлении партии. В нем также подчеркивается, что Первин Булдан только поделилась своим мнением о позитивном ходе последних встреч между Оджаланом и государственными чиновни-

ками. Отметим, что мирные переговоры между Оджаланом и представителями турецких спецслужб начались в конце 2012 года. В марте 2013 года лидер РПК объявил о прекращении огня между сторонами конфликта. Боевики РПК начали вывод своих сил из Турции на базы в Северном Ираке в мае, однако приостановили его в сентябре, обвинив правительство Турции в затягивании мирного процесса.

Туркмены вступают в ряды пешмерга для борьбы против "Исламского государства"

Регистрация для туркмен, желающих присоединиться к пешмерга, открылась в столице Курдистана, Эрбиле. Туркменский депутат говорит, что в составе курдских сил будет сформирован отдельный батальон туркмен. Джаудат Наджар, представитель турк-

мен в парламенте Курдистана, заявил во вторник "BasNews": "Сейчас мы работаем над регистрацией около 250 туркмен в составе туркменского батальона, подотчетного Министерству пешмерга".

По словам депутата, к этому дню зарегистрирова-

лись уже 150 человек в возрасте от 18 до 30 лет. Они будут вызваны в министерство пешмерга в ближайшее время, где их снабдят оружием и оборудованием.

Как заявил Наджар, президент Курдистана Масуд Барзани лично поддерживает

создание туркменских сил под командованием министерства пешмерга.

Пресс-секретарь пешмерга, генерал Хальгурд Хикмет, сказал в интервью "BasNews", что его ведомство приветствует создание специальных туркменских сил: "Туркмены являются важным фактором Курдистана, и мы приветствуем туркменских юношей, желающих служить в вооруженных силах пешмерга".

Турция продолжит военную подготовку сил пешмерга

Турция намерена расширить свою поддержку курдским силам пешмерга, иракской армии и суннитским ополченцам в рамках усилий, направленных на борьбу с "Исламским государством"

(ИГ). Об этом во вторник заявил турецкий министр обороны. "Мы решили провести военную подготовку и оснащение, а также оказать материально-техническую поддержку иракской армии, пешмерга и суннитским группам", сказал министр обороны Исмет Йылмаз журналистам в столице Турции, Анкаре. Он также заявил, что Анкара предпочитает проводить обучение в Ираке, но готова обеспечить подготовку и на турецкой террито-

рии, если того потребует иракская сторона. Как заявил министр, начиная с ноября прошлого года, турецкие военные подготовили в Курдистане уже более 1500 офицеров пешмерга. Турция также в сотрудничестве с Соединенными Штатами займется военной подготовкой до 2000 солдат умеренных сирийских оппозиционных групп. В феврале Анкара и Вашингтон подписали соглашение об обучении бойцов Свободной сирийской армии.

На юге Киркука уничтожены более 100 боевиков

В понедельник на юге провинции Киркук курдскими силами пешмерга, атаковавшими при поддержке воздушных ударов сил международной коалиции, были уничтожены более 100 боевиков "Исламского государства" (ИГ). Многие боевики были ранены. Сообщается, что пять пешмерга были убиты и 35 получили ранения.

Как мы уже сообщали, рано утром в понедельник силы пешмерга при поддержке сил коалиции атаковали базы ИГ в южном Киркуке с целью освобождения территории от боевиков.

Бывший министр обвиняет Иран в заговоре против Барзани

Бывший иорданский министр информации Салих аль-Калаб заявил, что Иран готовит заговор против президента Курдистана Масуда Барзани, потому что тот стал препятствием для планов Ирана в регионе. В статье, опубликованной на веб-сайте "Шарк аль-Аусат", аль-Калаб описывает Барзани как истинного защитника интересов курдской нации. Он заявил, что и в прошлом Барзани отказывался быть частью иранских стратегических планов в регионе, в том числе сделать Курдистан коридором, связывающим Тегеран с Дамаском.

По словам Аль-Калаба,

помимо отказа поддержать гегемонию и влияние Ирана на Курдистан, Барзани отказался выполнить требование Ирана, когда ему было предложено посетить Дамаск, чтобы встретиться с президентом Сирии, Башаром аль-Асадом. Барзани также отказался встретиться с министром иностранных дел Сирии, Валидом Муалимом. Бывший иорданский министр рассказал, что в 2014 году командир иранских сил "Аль-Кудс" Касем Сулеймани встретился в провинции Сулеймания с должностными лицами "Патриотического Союза Курдистана" (ПСК), в

том числе с Херо Ибрагим Ахмед, Косратом Расулом, Муллою Бахтияром и Барха-

мом Салихом. Сулеймани попросил их сделать все возможное, чтобы удалить Барзани от власти, но Косрат Расул и Бархам Салих отказались поддержать эту идею. Как отмечает Аль-

Калаб, в последнее время в Сулеймании состоялась очередная встреча между представителем консула Ирана в Эрбиле и главными редакторами четырех аффилированных с ПСК газет, а также с официальными представителями "Рабочей партии Курдистана" (РПК) и "Союза сообществ Курдистана" (КСК). По словам Аль-Калаба, на этом заседании было принято решение поощрять протесты в Курдистане и вести работу по предотвращению повторного избрания Барзани на пост президента Курдистана.

Иранский депутат: Если бы не курды, джихадисты были бы на иранской границе

В заявлении агентству "Fars" иранский парламентарий Расул Хазри сказал, что если бы Курдистан не выдержал атак боевиков "Исламского государства" (ИГ), джихадисты были бы уже на границе Ирана. Он обвинил неназванные им страны ближневосточного региона в финансовой и военной поддержке ИГ и высоко оценил жертвы курдского народа, отметив, что столь же сильное намерение противостоять исламистским боевикам существует и в Иранском Курдистане. kurdistan.ru

ДИПЛОМАТ

№ 10 (301) 16 - 22 март 2015 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Масуд Барзани: Нам необходимо оружие

Президент Курдистана Масуд Барзани в очередной раз призвал США предоставить курдским силам больше оружия для борьбы с "Исламским государством" (ИГ). В интервью американскому каналу "PBS" Барзани объяснил, что курды смогут противостоять ИГ при условии дополнительных поставок тяжелого вооружения из США.

"Мы рады воздушной поддержке. Мы получаем хорошую поддержку, но, в действительности, в этот настоящий момент у нас тот же взгляд на вооружение и экипировку сил пешмерга необходимым оружием, что и раньше. Оно не на том уровне, который нам необходим", сказал Барзани.

Что касается вопросов международного сообщества по поводу возрастающей роли Ирана в Ираке, Барзани заявил, что курды не разделяют это беспокойство.

"Мы благодарим всех, кто принимает участие и помогает атаковать ИГ. Прямо сейчас я не разделяю эту озабоченность, если вы спрашиваете меня о помощи в борьбе и уничтожении ИГ. Что произойдет после этого, мы не можем предсказать. Но не сомневайтесь: кто бы не напал на наш

регион, мы будем защищать себя", добавил курдский президент. Барзани также заявил,

чтобы освободить их. Но если мы потерпим неудачу, мы увидим их мучениками, и число мучеников будет расти в дальнейшем", сказал Барзани.

Курдский лидер также заявил, что нападение исламистов на Курдистан в конце прошлого года задержало осуществление идеи независимости Курдистана.

"Конфликт привел к задержке этого процесса, но процесс все еще в силе. Мы не собираемся отказываться от него. Мы собираемся сделать это с помощью диалога. Мы будем говорить об этом с Багдадом. Мы не собираемся бросить вызов людям. Мы не собираемся воевать с ними. Но, как я уже сказал, процесс остается в силе, и мы не собираемся отступать от него. Но мы должны учиться. Мы должны использовать мудрость. Мы должны быть едины. Мы не можем использовать силу. Мы не можем проливать кровь", отметил Барзани.

В заключение президент заявил, что военный конфликт усилил дух обороны и жертвенности курдского народа и сделал его единство непоколебимым.

что Курдистан рассмотрит возможность участия пешмерга в операции по освобождению Мосула, однако только при условии сотрудничества с иракской армией и суннитскими силами. "Это другой тип борьбы, отличный от всех боев, которые мы вели раньше. Другая тактика. Другой стиль борьбы", сказал Барзани. Президенту был задан вопрос о 21 пешмерга, в настоящее время находящихся в заложниках у ИГ. Региональное правительство Курдистана, сказал он, сделает все, что в его силах, чтобы освободить их. "Очень грустно видеть, что группа пешмерга попала в руки ИГ. Конечно, это очень грустно, и это очень больно для меня лично. Мы сделаем все возможное,

ЮНИСЕФ: от конфликта в Сирии и Ираке пострадали 14 миллионов детей

Детский Фонд ООН (ЮНИСЕФ) опубликовал последние

данные о последствиях продолжающегося конфликта в Сирии и Ираке и его влиянии на детей этих стран. После более чем 4 лет гражданской войны в Сирии из 5,6 млн. сирийских детей, попавших в самое отча-

янное положение, почти 2 миллиона живут в районах, где они не могут получить помощь. 2600 000 сирийских детей не имеют доступа к образованию. Аналогичная ситуация в Ираке, где более 2,8 млн. детей были вынуждены покинуть свои дома, и многие из них попали в районы, контролируемые вооруженными группировками. Исполнительный директор ЮНИСЕФ Антони Лейк призвал мировое сообщество взять на себя обязательства по решению ситуации с бедственным положением детей, пострадавших от конфликтов.

традавших от конфликтов. "Несмотря на ущерб, который они понесли, обиды и очевидную неспособность взрослых положить конец этому ужасному конфликту, дети, пострадавшие от кризиса, до сих пор полны мужества и решимости построить лучшую жизнь. Видя эту решимость, как мы можем быть менее решительными в намерении помочь им? Зная, что они не отказались от надежды, как мы можем отказаться от них?" ЮНИСЕФ надеется обеспечить долгосрочные обязательства в области образования и здравоохранения детей, оказавшихся в зонах конфликта.

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Представители курдской диаспоры и студенчества отметили 112-ю годовщину рождения Мустафы Барзани

С февраля 2013 года, с даты открытия мемориальной доски на здании, где во время учебы в Москве проживал отец президента Курдистана – легендарный лидер курдского народа Мустафа Барзани, для курдов Москвы стало уже традиционным посещать это место на Новослободской улице, чтобы почтить

память героического полководца и мудрого политика. Вчера, 14 марта 2015 года, в 112-ю годовщину рождения Барзани, здесь собрались представители курдской диаспоры и студенчества. Мероприятие снимал представитель спутникового канала "Rudaw" Халид Хусейн.

Форум американского университета в Сулеймани завершил свою работу

Как сообщает агентство "Rudaw", в Иракском Курдистане закончил свою работу третий ежегодный форум Американского Университета в Сулеймани, посвященный обсуждению буду-

щего Ирака и Ближнего Востока в связи с продолжающейся войной с "Исламским государством" (ИГ). Участники делились своими соображениями об "Арабской весне", гражданской войне в Сирии, и нападении ИГ на Ирак и Сирию. Выступивший с речью министр финансов Ирака Хошияр Зибари повторил призывы других участников форума к разделению власти и стабильности в Ираке и Курдистане. Ссылаясь на опыт бывшей Чехословакии, он призвал к мирному разделению путем консенсуса. "Мосул может освободиться, Тикрит может быть освобожден, но, не найдя политического мира, который бы зафиксировал это, не обеспечив законность в глазах населения всех сотрудников сил безопасности... Это большая задача, стоящая перед нами, и перед новым правительством", заключил Зибари. Выступивший на закрытии член правления Американского института, Аззам Алваш, обратился к темам войны с ИГ и курдского самоопределения. "У ИГ и у нас одна общая цель - мы хотим перестроить Ближний Восток; они хотят построить халифат, мы хотим построить демократию", сказал он в частности. Господин Алваш закончил свое выступление словами, обращенными к студентам: "Я говорю студентам на этом мероприятии: главное, чему вы учитесь здесь – это мечтать о будущем и верить в него, или создавать свое собственное будущее". В работе форума приняли участие многие местные и иностранные специалисты, чиновники и ученые. В том числе, директор Института Востоковедения РАН, член-корреспондент РАН, доктор исторических наук, профессор Наумкин Виталий Вячеславович.

kurdistan.ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХИР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbir:

Ramiz Qərib

Müxbirlər:

Pərviz Laçınlı

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə
S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı 40, soyaq
S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица
С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uğılınb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/n 438010000

Sifariş: 1500